

Новини ▶ 4

Столичната община има няколко варианта да си върне Общинска банка

Свят ▶ 8

Светът се раздели с Джобс



# Пари

pari.bg

Петък

7 октомври 2011, брой 189 (5249)

USD/BGN: 1.47398

▲ +0.51%

Българска народна банка

EUR/USD: 1.32690

▼ -0.51%

Българска народна банка

Sofix: 333.11

▶ 0.00%

Българска фондова борса

BG40: 113.56

▼ -0.18%

Българска фондова борса

цена 1.50 лева



# КВС МОЖЕ ДА СВАЛИ ДЗИ ОТ БОРСАТА

След като делистна СИБАНК, белгийската финансова група иска да свали от БФБ и застрахователната компания, като отправи предложение към миноритарните акционери да изкупи дела им ▶ 9



СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

Новини ▶ 6

ИНСТИТУТ ЗА РАЗВИТИЕ НА ПУБЛИЧНАТА СРЕДА:  
Стенограмите на ЦИК са като "Досиетата X"



Компании ▶ 10

Укрепването на "Тракия" ще се финансира от еврофондовете



Компании ▶ 12

Microsoft обмисля да наддава за Yahoo!





## Печеливш Иво Сеизов



Иво Сеизов е новият изпълнителен директор на инвестиционния посредник "Евро-Финанс" АД. Той има 15-годишен опит в небанковия финансов сектор. В периода 2004-2008 г. управлява онлайн брокерската компания "СТС Финанс" АД. След придобиването ѝ от "Алфа Финанс Холдинг" АД и вливането му в "Булброкърс" ЕАД през 2008-2010 г. Сеизов е изпълнителен директор на обединената компания. "Евро-Финанс" АД е част от структурата на "Еврохолд България" АД.



## Губещ Красимира Медарова



Централната избирателна комисия с председател Красимира Медарова отказа да предостави протоколите от заседанието си, поискани от Института за развитие на публичната среда. Те бяха поискани по Закона за достъп до обществена информация. Срещу мнозинството на ГЕРБ в ЦИК има обвинение, че слага свои хора в общинските комисии за изборите. След отказа организацията ще подаде жалба срещу ЦИК в съда.

## Мнения

### ► По темата "Скръбта от загубата на Стив Джобс завладя интернет"

► Стив Джобс беше добър човек. Той промени не само телекомуникациите, но и анимационното кино. Той обичаше живота и сподели с нас своята визия за света по прекрасен начин.

► Почивай в мир!

владу

► Велик човек, суперизобретател и новатор - един от бащите на нашето съвремие, на нашия модерен свят! Това беше Стив Джобс!

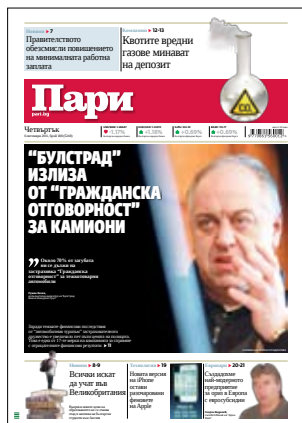
Кобурз Велчев

## Коментар



► На последното си заседание общинският съвет успя да гласува около 60 точки от дневния ред за малко над 2 часа

СНИМКА БОБИ ТОШЕВ



# Со кротце, со благо

## pari.bg Топ 3

**1** Бил Гейтс: Светът рядко е виждал човек, който да има толкова голямо влияние.

**2** Почина Стив Джобс. Съоснователят на компютърния гигант Apple почина след дълга битка с рака на панкреаса.

**3** Скръбта от загубата на Стив Джобс завладя интернет. Ликът на съзателя на Apple се появява отвсякъде - социални мрежи, интернет сайтове, публикации и клипове.

След като Цветан Цветанов вкара ГЕРБ, кандидат-президента Росен Плевнелиев и общински съветници в огромен скандал около сделката с "Бизнес парк София", очевидно в управляващата партия твърдо са решили, че той им е бил недостатъчен, и сега са решили да го карат со кротце, со благо. Хронологията на събитията от последните дни ясно доказва това.

Първо, в сряда председателят на парламента Цеца Чачева предложи нещо като парламентарна ваканция - от 12 до 21 октомври, когато няма да има пленарни заседания, а ще заседават само комисиите. Причината била, че тече предизборна кампания и не било редно политиките да ползват

Красимира Янева  
kyaneva@pari.bg



”Опитите на групата на БСП да разлае герберите останаха безплодни. Те не се поддадоха на провокации и не влязоха в спорове

бесплатно ефирно време. Много чистосърдечно, нали?

Второто доказателство, че ГЕРБ до изборите ще се старее да стои далеч от скандалите, дойде вчера. На последното заседание на Столичния общински съвет опитите на групата на БСП да разлае герберите останаха безплодни. Те не се поддадоха на провокации и не влязоха в спорове по горещи теми като сделката с "Бизнес парк София" и защо се е провалило насрочването на общо събрание на Общинска банка (още на стр. 4). По един или максимум два кратки и неемоционални отговора и толкова.

Последното заседание на общинския съвет мина и без

неговия председател Андрей Иванов. Официалното обяснение за това беше, че имал "извънредни семейни ангажменти". В общинския съвет обаче се заговори, че това е тактическо решение, за да не се стига до атаки към него предвид предишните проверки на имотното му състояние и т.н. Заседанието беше ръководено от зам.-председателя от ГЕРБ Орлин Иванов, който се държеше едва ли не като на състезание и бързо препускаше през дневния ред. Така на последното си заседание общинският съвет успя да гласува около 60 точки за малко над 2 часа. А работата на общината и нейните дружества няма да бъде блокирана. В същото време ГЕРБ се опази от скандали. Засега. □



НАЦИОНАЛЕН БИЗНЕСВСЕКИДНЕВНИК

WWW.PARI.BG

УЛ. КНЯЗ БОРИС I №161

София 1202

e-mail: business@pari.bg

информация: 4395800

Издава

Икономедиа АД

ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР И

ГЛАВЕН РЕДАКТОР

Лилия АПОСТОЛОВА

4395802

lilia.apostolova@pari.bg

МЕНИДЖЪР РЕКЛАМА

Станислава АТАНАСОВА

4395851

stanislava.atanasova@pari.bg

РЕДАКЦИОНЕН ЕКИП

Зам. главен редактор

Иван БЕДРОВ - 4395838

ivan.bedrov@pari.bg

ВИЗУАЛЕН РЕДАКТОР И

РЕДАКТОР ПРИЛОЖЕНИЯ

Албена ПИНО - 4395845

albena.pino@pari.bg

ДЪРЖАВНО УПРАВЛЕНИЕ

Филипа РАДИОНОВА - 4395866

philippa.radionova@pari.bg

Красимира ЯНЕВА - 4395876

krasimira.yaneva@pari.bg

Ани КОДЖАИВАНОВА - 4395846

ani.kodzhaivanova@pari.bg

Елена ПЕТКОВА - 4395857

elena.petkova@pari.bg

Радослава ДИМИТРОВА - 4395823

radoslava.dimitrova@pari.bg

Елена ПУЛЧЕВА - 4395877

elena.pulcheva@pari.bg

Филип БУРОВ - 4395857

flip.burov@pari.bg

КОМПАНИИ И ПАЗАРИ

Мирослав ИВАНОВ - 4395894

miroslav.ivanov@pari.bg

Мария ВЕРОМИРОВА - 4395865

maria.veromirova@pari.bg

Иглика ФИЛИПОВА - 4395867

iglika.philipova@pari.bg

Ивана ПЕТРОВА - 4395818

ivana.petrova@pari.bg

Пламен ДИМИТРОВ - 4395896

plamen.dimitrov@pari.bg

Кина ДРАГНЕВА - 4395875

kina.dragneva@pari.bg

Теодора МУСЕВА - 4395871

teodora.musseva@pari.bg

Златина ДИМИТРОВА - 4395845

zlatina.dimitrova@pari.bg

Владислав РАШКОВ - 4395845

vladislav.rashkov@pari.bg

Илия ТЕМЕЛКОВ - 4395877

ilia.temelkov@pari.bg

Ангел СИМИТЧИЕВ - 4395865

angel.simitchiev@pari.bg

УЕБ РЕДАКТОРИ

Билиана ВАЧЕВА - 4395866

biliana.vacheva@pari.bg

Дарина ЧЕРКЕЗОВА - 4395877

darina.cherkezova@pari.bg

ФОТООТДЕЛ

Марина АНГЕЛОВА - 4395879

marina.angelova@pari.bg

Емилия КОСТАДИНОВА

Боби ТОШЕВ - 4395879

ДИЗАЙН И ПРЕПЧАТ

Мая ПИСАРСКА - 4395882

maia.pisarska@pari.bg

Вихър ЛАСКОВ

Красимира МИТЕВА

Еба КОЙЧЕВА

Светла ИВАНОВА

Стела МИХОВА

РЕКЛАМА

4395872, 4395822, 4395827,

4395847, 4395856

ФАКС: 4395826

АБОНАМЕНТ И

РАЗПРОСТРАНЕНИЕ

4395835, 4395831, 4395853

СЧЕТОВОДСТВО - 4395815

ПЕЧАТ:

ПЕЧАТНИЦА СОФИЯ ЕООД

ISSN 0861-5608

## Цитат

”Искаме наистина България да стане дестинация и да стане привлекателна и много красива държава, каквата е. Само че трябва да я украсим - да ѝ сложим и брошките, и обиците, и диамантите

► **Вежди Рашидов**, министър на културата



## Число на деня

430

► хил. USD заем е дал Кирил Рашков, известен като Цар Киро, на футболен клуб "Литекс", събщи "Дарик" по информация на свигетел, присъствал на обиските в с. Катунца

## Избор

# Георги Ушев ще оглави Наказателния спецсуд



При втория си опит Висшият съдебен съвет избра за ръководител на новия специализиран орган заместник-шефа на Софийския районен съд

Висшият съдебен съвет (ВСС) избра Георги Ушев за председател на Специализирания наказателен съд. Това е вторият и вече успешен опит на ВСС да определи кой ще заеме поста, след като първия път нито един от кандидатите не получи необходимия брой гласове - минимум 13 - и се

стигна до балотаж. Георги Ушев е заместник-шеф на Софийския районен съд (СРС), командирован в Софийския градски съд. За поста освен него кандидатстваха Величка Иванова-Влашева, съдия в Пловдивския военен съд, и Георги Николов, административен ръководител на Районния съд в Сливница. При второто гласуване Ушев получи 21 от 23 гласа, Николов - 2, а Влашева - нито един.

## И мук, и там

Георги Ушев беше кандидат за шеф и на по-горната инстанция - Апелативния специализиран наказателен съд, който все още няма ръ-

ководство, след като на два пъти нито един кандидат не получи достатъчно гласове. Съдията кандидатства за двата поста с една и съща концепция. За настоящия пост той получи подкрепата на председателя на Върховния касационен съд Лазар Груев. Той все пак имаше известни колебания относно Ушев именно заради двойната му кандидатура и еднаква концепция.

"Специализираният наказателен съд трябва да отговори на изискванията на обществото за компетентност, справедливост и принципно правосъдие - това е моята мотивация", коментира след вота Ушев и подчерта, че в България

няма извънредни съдилища и този няма да е такъв, поне доколкото зависи от него.

## Минало

За последно името на Ушев нашумя след началото на корупционното дело срещу колежата му Петър Сантиров, бившия военен министър Николай Цонев и бившия главен секретар на финансовото министерство Тенчо Попов. Той беше проверяван от инспектората към Върховната касационна прокуратура (ВКП) по подозрения, че може да е манипулирал системата за случайно разпределяне на дела в съда. Доказателство и данни за това не бяха открити. □

## Отново в силна позиция

## Митническото дознание се завръща от 2012 г.

Депутатите върнаха на митничарите правомощията да разследват, които Румен Петков им отне през 2006 г.

Митническите инспектори ще могат да разследват и да задържат заподозрени за митнически и валутни престъпления, както и за нарушенията против данъчната система. Това стана възможно, след като народните представители одобриха на второ четене в парламента промени в Закона за митниците, с които де факто се връща т.нар. митническо дознание. Тази практика съществуваше в България до 2006 г., когато правото на митничарите да разследват им бе отнето от тогавашния вътрешен министър Румен Петков и бе прехвърлено като отговорност на МВР.

## Правомощия

С промените от 2012 г. митничарите ще могат да задържат нарушители, но за не повече от 24 часа. Задържането ще се налага, ако има данни за търговия с акцизни стоки без бандерол, както и при контрабанда на стоки.

Митническите органи също така ще могат да раз-

**Владислав Горанов**, заместник финансов министър



”Задържането от митнически инспектор ще е много различно от арест - събаряне на земята и слагане на белезници. В случая става дума за административна мярка и изискване на обяснения

следват и задържат за нарушаване на правилата за транзитен превоз и на режима, под който са поставени валутните ценности.

В компетенцията на разследващите митничари ще е и укриването на данъчни задължения в големи размери и на неправомерно получаване на парични суми в големи размери от държавния бюджет.

## Административна мярка

"Задържането, което си представяте, е много различно от събаряне на земята и слагане на белезници. В случая става въпрос за налагане на административна мярка и от човека ще се изискват обяснения", обясни зам. финансовият

министър Владислав Горанов, който бе в парламента за гласуването.

Ако има категорични и основателни съмнения, че е извършено престъпление, или има опасност той да се укрие, митническите органи ще се обърнат или към полицията, или към наблюдаващ прокурор, за да бъде заменена административната мярка с такава за неотклонение.

Горанов обясни още, че засега не е ясно колко инспектори ще получат новите правомощия, но уточни, че ще бъдат по-малко от 260 души, както беше прогнозиран при първото четене на промените. Той не посмя да се ангажира и с числа за очакваните финансови ползи от промените. □

AIRFRANCE KLM



Грабни куфарите & Тръгни  
Супер оферти

Европа от 199 EUR  
Америка от 540 EUR  
Азия от 510 EUR

Обадете се сега на 02 939 70 50

**KLM**  
Royal Dutch Airlines  
Вдъхновяващи пътувания

За допълнителна информация се свържете с Вашата пътническа агенция или се обадете на KLM на тел. +359 2 9397050.

# Столичната община има няколко варианта да си върне Общинска банка

Промяна в устава, натиск от БНБ и съдебно решение може да върнат контрола в кметството

Столичната община има няколко варианта за връщане на контрола над Общинска банка. Това признаха общински съветници от ГЕРБ на брифинг след последното заседание на настоящия Столичен общински съвет.

## Пълно единодушие

Общинските съветници от различните политически групи решиха единодушно с 41 гласа "за" на 14 октомври да се проведе общо събрание на трезора. Една от точките в дневния ред е промяна на устава на банката, така че решенията да се взимат с мнозинство от две трети от капитала, а не с три четвърти.

"На 14 октомври няма да бъде последното общо събрание, на което ще се обсъжда уставът на банката, но съм сигурен, че ще решим въпроса в едно следващо заседание", обяви Орлин Алексиев от ГЕРБ. Той е и един от тримата представители на общината в общото събрание на трезора. Другите двама са Николай Стойнев - също от ГЕРБ, и Жельо Бойчев от БСП. Алексиев припомни, че кметството води честа кореспонденция с БНБ, от която също очаква подкрепа за връщане на контрола над банката. Общинският съветник не обясни как точно трябва да стане това, но призна, че тече и остра кореспонденция между БНБ и Общинска банка.



Името на изп. директор на Пощенска банка Петя Димитрова беше споменато като вариант за член на надзора на Общинска банка още преди лятната ваканция на общинския съвет

СНИМКА МАРИНА АНГЕЛОВА

## И персонални промени

Друга точка от дневния ред на общото събрание е да се промени персоналният състав в надзорния съвет на банката. Общинарите предлагат Никифор Вангелов и Димитър Колев да бъдат освободени от длъжност, но не и от отго-

ворност. На тяхно място се предлагат изпълнителният директор на Пощенска банка Петя Димитрова и бившият служител на "ПрайсуотърхаусКупърс" Стефан Ненов.

## В очакване на съдебната развръзка

Освен чрез промяна на ус-

тава и състава на надзора кметството работи и по други варианти за връщане на контрола над трезора. Надеждите са общинското "ВиК" ЕАД да спечели и на последна инстанция дело, с което да се обяви за нищожно прехвърляне на негови акции в Общинска бан-

ка. През миналата година ВиК спечели на втора инстанция делото. Тогава беше обявено за нищожно прехвърлянето през 2002 г. на 58 000 акции от него на "Софстрой". В "Софстрой" по онова време дял е имала и общината. Дружеството обаче продава акциите на "МАХ

2003" ЕООД, собственост на Христо Ковачки.

## Достатъчният дял

"На 12 юли 2011 г. Върховният касационен съд е допуснал касационно обжалване. На 13 декември ще е откритото заседание на съда за прехвърлените акции от ВиК, които са 2.32% от капитала на Общинска банка, обясни общинският съветник от ГЕРБ Валя Чилова. Според колегата й Орлин Алексиев тези проценти са напълно достатъчни, за да може столичното кметство да си върне контрола над банката. Сега Столичната община държи 67.5% от Общинска банка, като заедно с процентите на нейните дружества собствеността ѝ нараства до 71.04. Процентите, които имат другите общини, обаче не са достатъчни, за да се мине бариерата от 75%.

ВиК обаче не е единственото дружество, заради което общината е загубила контрола в банката. През 2001-2002 г. още 3 фирми прехвърлят зад гърба на общинския съвет своите дялове от банката на четири частни дружества, които впоследствие ги продават на 11 фирми. Така дялът на общината се оказва паднал под 75%, като продадените акции преминават под контрола на неизвестни тогава собственици.

Красимира Янева

# "Брокерите" ще съдят Кадиев за клеветата



Орлин Иванов от ГЕРБ твърди, че той, Радослав Тошев и Данаил Кирилов, които бяха обвинени за "брокери", ще спечелят делата срещу Георги Кадиев

СНИМКА БОБИ ТОШЕВ

Вече са завели общо наказателно дело. До седмица ще предявят и граждански исковете по 50 хил. лв.

До седмица обявените за "брокери" в Столичния общински съвет Орлин Иванов, Радослав Тошев - и двамата от ГЕРБ, и областният управител Данаил Кирилов ще завеждат граждански искове за клевета срещу Георги Кадиев. "Искът на всеки от нас ще е за по 50 000 лв.", обяви зам.-председателят на местния парламент Орлин Иванов. Той припомни, че в петък тримата са завели наказателно дело срещу червения кандидат за кмет на София. "Убеден съм, че делата ще бъдат спечеле-

ни", допълни Иванов.

## От втори фланг

След като опитите на БСП в общинския съвет да провокират съветниците от ГЕРБ и да се стигне до скандал не успяха, в парламента от БСП дадоха брифинг. Бившият зам. регионален министър Димчо Михалевски обясни, че общината е заменила свои 20 дка срещу 24 дка на "Бизнес парк София". Общинската земя е била заменена при цена от 72 EUR на кв. м. Според Михалевски замената е извършена в края на 2008 г. "4 месеца по-късно - през март 2009 г. "Бизнес парк София" продава земята на стойност 238 EUR на кв. метър - 4 пъти повече, от което печели 3 млн. EUR за сметка на Столичната община."

Според Явор Гечев от

БСП с тази продажба е нарушен договорът, с който изрично се посочва, че земята е заменена с ангажимент за инвестиционен проект.

## Пак старата песен

Орлин Иванов контрира така: "Сделката е изключително изгодна и в полза на Столичната община. От първоначалните 20 дка, които тя трябваше да даде на "Бизнес парк София", бяха дадени само 15 дка. В замяна тя получи терен от 24 дка, мостово съоръжение и друга инфраструктура и 2.5 млн. лв." Тези данни бяха изнесени и преди няколко седмици на пресконференция, която дадоха обявените за брокери Радослав Тошев, Орлин Иванов и Данаил Кирилов.

Красимира Янева

# ЕКСТРА ОФЕРТА ЗА



Снимките са илюстративни.

www.renault.bg



**Изберете Renault Megane Hatch или Renault Fluence и ще получите много екстри само за 100 лева:** електронен двузонав климатик, автоматично активиране на чистачки и фарове, централна предна конзола с интегриран подлакътник и аератор за задните места, система за подпомагане паркирането на заден ход, автопилот/регулатор и ограничител на скоростта, Radiosat 3D Sound by Arkamys® Bluetooth® и цвят металик.

**А ако предпочитате Renault Clio Hatch, само за 100 лева ще вземете:**

електронен климатик, автоматично активиране на чистачки и фарове, автопилот/регулатор и ограничител на скоростта, алуминиеви джанти 15", радио CD MP3 4x20W Bluetooth и цвят металик.

Важи за лимитиран брой версии от ниво на оборудване Expression при покупка на автомобил от 1 септември до 31 декември 2011.

Смесен разход от 4,0 до 6,7 л/100км; емисии на CO<sub>2</sub> от 104 до 155 г/км.

Renault препоръчва 

**София:** АЛИАНС АУТО МЛАДОСТ, 02/975 70 80; АУТО ФРАНС 3000, 02/919 87 77; ЕСПАСАУТО, 02/937 60 200; **Пловдив:** АУТО ТАШЕВ, 032/62 85 81; ОМНИКАР АУТО, 032/39 22 22; **Варна:** АУТО ЕКСПРЕС, 052/50 03 69; АЛИАНС АУТО ВАРНА, 052/505 035; **Бургас:** ОМНИКАР АУТО, 056/52 43 43; **Благоевград:** ТРАЯНА АУТО, 073/83 23 21; **Велико Търново:** ЕСПАСАУТО ВЕЛИКО ТЪРНОВО, 062/54 42 00; **Враца:** ТИТ, 092/64 25 52; **Монтана:** НАЙД, 096/30 61 98; **Пазарджик:** ТРАЯНА АУТО, 034/44 37 53; **Плевен:** КРОНОСТ, 064/83 55 18; **Русе:** СТИБИС, 082/82 50 66; **Стара Загора:** ФУЛДА СТАРА ЗАГОРА, 042/28 01 10; **Хасково:** ФУЛДА ХАСКОВО, 038/60 42 11

Институт за развитие на публичната среда:

# Стенограмите на ЦИК са като "Досиетата X"

Отказът на ЦИК да предостави информация поражда съмнение в безпристрастността на членовете ѝ, смятат представителите на неправителствената организация

"Защо Централната избирателна комисия не може да направи публични аргументите при взимане на своите решения?" Този въпрос зададе Антония Цонева от Института за развитие на публичната среда, който получи необоснован отказ от страна на ЦИК на искането си за достъп до стенограмите от заседанията на комисията. Цонева свързва ситуацията със сериала "Досиетата X" и пазената в строга секретност информация.

Гражданското общество и медиите нямат представители в ЦИК, като дори в изборния ден няма да бъдат допускани независими граждански наблюдатели, които не са членове на неправителствена организация. В закона пък не е посочено, че комисията трябва да заседава при закрити врата. "Това е порочна практика, наложена през последните 20 години, на която в момента се основава поведението на ЦИК", каза Цонева. Тя припомни, че дори министърът на правосъдието и кандидат за президент Маргарита Попова подкрепя публикуването на стенограмите и протоколите от заседанията на комисията. Въпреки това исканата информация остава недостъпна.

## (Без) Аргументи

Институтът за развитие на публичната среда подаде молба в ЦИК по Закона за достъп до информация за протоколите и стенографските записи от конкретни заседания. В отговор обаче получи не исканата информация, а писмо, в което се посочва, че решенията на комисията се публикуват на интернет страницата на ЦИК.

"В писмото не са посочени правни аргументи. ЦИК не е представила отговора си с изрично решение по исканите въпроси и не се е съобразила със Закона за достъп до обществена информация", обясни изпълнителният директор на института Светослав Георгиев. "Ние смятаме, че протоколите на ЦИК са официална обществена информация, която следва да бъде публикувана на страницата на Централната избирателна комисия наред с решенията на комисията", добави Георгиев.

Институтът е подал и жалба до Административния съд в София срещу комисията.



## На тъмно

Георгиев посочи, че поведението на ЦИК поставя под съмнение безпристрастността на комисията, след като не може да се провери дали членовете ѝ действат като независими органи. По думите му без тази информация не става ясно как гласуват членовете на ЦИК и как обосновават решенията си. "Какъв би бил смисълът на особеното мнение, което има някой човек от Централната избирателна комисия, ако то не стане публично достояние", попита той. "По-добре е да създадем практика да има някакво съдебно решение - ако не за настоящите избори, поне да има прецедент за следващите", посочи още той.

Ден по-рано проблемът с непубличните стенограми на ЦИК беше повдигнат и от депутати на опозицията. Мнозинството в парламента обаче отхвърли предложението на БСП стенограмите от заседания на ЦИК да бъдат публикувани. Искра Фидосова от ГЕРБ обясни, че БСП има свои представители в изборната комисия и може да получи информация от тях, и с това отхвърли обвиненията, че ЦИК работи "на тъмно".

## Закъсняла кампания

Като изключително късно определи информаци-

онната кампания на ЦИК председателят на УС на института Антоанета Цонева. Тя отбелязва, че информацията от ЦИК липсва в социалните мрежи - нещо, което задължително правят други избирателни комисии, като даде за пример Армения. "Тревожността на тези избори е безпрецедентна по своя характер", заключи Цонева.

Златина Димитрова

"Никъде в закона не е посочено, че ЦИК трябва да заседава при закрити врата. Това е порочна практика, наложена през последните 20 години, на която в момента се основава поведението на комисията"

Антония Цонева, председател на УС на Института за развитие на публичната среда



"Ние смятаме, че протоколите на ЦИК са официална обществена информация, която следва да бъде публикувана на страницата на Централната избирателна комисия наред с решенията на комисията"

Светослав Георгиев, изпълнителен директор на Института за развитие на публичната среда

## Куриози Бюлетини над метър

► От института коментираха и притеснителния размер на бюлетините за тазгодишните избори. Те ще бъдат дълги над един метър и според представителите на неправителствената организация сами по себе си технически ще затруднят изборния процес.

► Светослав Георгиев обясни, че тежестта от 120 г на хартията не гарантира, че бюлетините няма да бъдат прозрачни.

► Освен това дължината на бюлетината предизвиква други тревоги.

"Колко такива бюлетини, напълнени в една урна, ще напълнят урната", попита той.

► Антоанета Цонева допълни, че изборите "2 в 1" може да се окажат трудни, защото заради размера си бюлетините заемат много пространство и е възможно да не достигнат урни.

► Размерът на шрифта в тъмната стаичка също може да създаде проблем при гласуването според представителите на института.

# Трайчо Трайков: НЕК е завела иск срещу “Атомстройекспорт”



СНИМКИ ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

Според енергийния министър удължаването на крайния срок за окончателното решение за “Белене” ще позволи да се съберат допълнителни данни

Националната електрическа компания е завела арбитражен иск в Женева срещу руската компания строител на АЕЦ “Белене” “Атомстройекспорт”. Това коментира вчера министърът на икономиката, енергетиката и туризма Трайчо Трайков в сутрешния блок на БНТ.

Двете компании още в началото на лятото обявиха, че ще започнат съдебни дела една срещу друга. В арбитражния съд в Париж “Атомстройекспорт” заведе иска за 58 млн. EUR за изпълнени текущи дейности по площадката на АЕЦ “Белене”. С друг иск за 61 млн.

EUR пък заплаши НЕК, но в арбитража в Женева. Той е за неизплатените на НЕК пари за старото оборудване, което компанията строител е заварила на площадката. От думите на енергийния министър стана ясно, че той все още не знае дали има насрочено дело, но е важно, че искът е внесен.

## С по-мек тон към Русия

След като за пръв път преди седмици енергийният министър стартира темата за АЕЦ “Белене” с положителен тон и надежда за благоприятното развитие на проекта, вчера той коментира, че дейностите по същинската част, които ще доведат до вземането на окончателно решение, вървят добре. Той припомни, че НЕК е подписала миналия петък нов документ, с който срокът за окончателното решение за строителството на атомната централа да бъде удължен до 31 март 2012 г. Времето по думите на

министъра е необходимо, за да се съберат допълнителни данни, свързани с цените на строителството, тока и финансирането. Трайчо Трайков припомни, че руската строителна компания е настояла за този по-дълъг срок - до края на март, а не до края на тази година. Това по думите на енергийния министър говори, че и двете страни имат да свършат неща, преди да вземат “решения за такива огромни суми”.

“Когато всичко е ясно, анализирано, потвърдено и сложено на масата, преди да вземем каквото и да било решение, ние ще обявим всички параметри - цена на инвестиции, цена на тока, срок на изплащане, развитие на пазара в България и в региона, отражение върху българския пазар”, коментира Трайков.

## Погрешна разбивка

По отношение на руския кредит, за който местни медии заговори заместник-шефът на руската държавна корпорация “Росатом” Кирил Комаров, Трайков коментира, че до момента не се е стигало до уточняване на параметрите на финансирането. С което отново призна, че възможността за такъв отново е на дневен ред. Преди година и половина правителството категорично отказа да взема кредит от Москва и обяви за задължително условие намирането на европейски стратегически инвеститор. Трайков напомни, че Русия е готова да предостави цялата сума и правителството ще поиска да има всички разчети разписани, сметнати и подписани.

## Прогнози Енергийният министър очаква по-малко поскъпване на тока от 2013 г.

► Благодарение на изготвените от правителството национален план за инвестиции във възлищните централи цената на електроенергията в страната ще се увеличи най-вероятно с 11% вместо с 25% през 2013 г. Подобна теза изрази вчера енергийният министър Трайчо Трайков.

► Той припомни, че всички възлищни централи в ЕС ще бъдат задължени да купуват от 2013 г. всичките квоти за емисии въглероден двуокис, които отделят. България предложи на ЕК през 2013 г. 70% от необходимите ни квоти за въглеродни емисии да

бъдат безплатни, а 30% - платени. Всяка следваща година безплатните квоти трябва да намаляват с 10%, за да достигнат 0 през 2020 г., когато предприятията ще плащат за 100% от изхвърлените от тях вредни емисии. Трайков уточни, че за да бъде постигната подобна уговорка, в края на септември правителството е представило въпросния национален план, който показва как централите ще инвестират средствата, с които е трябвало да закупят всички квоти, в пречиствателни инсталации. Енергийният министър уточни, че в следващите няколко месеца предстоят разговори, преговори, уточняване с Брюксел на плана за инвестиции, даващ право на възлищните централи да получат безплатните квоти.



► Електроенергията в страната ще се увеличи най-вероятно с 11% вместо с 25% през 2013 г., прогнозира енергийният министър Трайчо Трайков

2 ноември 2011 г.  
Хотел Шератон, София

## 2-ра КОНФЕРЕНЦИЯ ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА КРЕДИТНИЯ РИСК

**В момент на икономическа нестабилност, когато Управлението на Кредитния Риск е от първостепенна важност за интересите на бизнеса, ICAP Bulgaria предоставя възможност на всички специалисти в тази сфера да се срещнат и да дискутират конкретни практики свързани с техните професионални отговорности.**

Конференцията, която се организира под егидата на влязлото в сила значимо споразумение за сътрудничество между ICAP Group и DUN & BRADSTREET (D&B), световен лидер в предоставянето на Бизнес информация ще представи гледните точки на световно известни международни лектори и висши мениджъри, представители на българския бизнес.

**Откриване на конференцията:**  
г-н Евгени Ангелов, Заместник Министър на Икономиката, Енергетиката и Туризма

**Лектори:**  
г-н Левон Хампарцумян, Председател на УС на Асоциацията на банките в България, Главен изпълнителен директор и председател на УС на УниКредит Булбанк  
г-жа Пелин Айланган, Вице-президент, Партньорства в Югоизточна Европа и развиващи се пазари, D&B  
д-р Михаел Саутер, Управляващ директор на Guardean

**Панелни дискусии на теми:**  
Управление на кредитния риск: Мнение на практикуващите в България  
Модерни методи за управление на риска: Факторинг

Генерален спонсор

Спонсори

С подкрепата на

Медийни партньори

**За повече информация:**  
tel: + 359 2 8014 100,  
e-mail: [icap@icap.bg](mailto:icap@icap.bg),  
url: [www.icap.bg](http://www.icap.bg)

# Светът се раздели с Джобс

Независимо от противоречивата си личност Стив Джобс е определян като гений както от фенове, така и от конкуренти

Стив Джобс, съзателят на най-скъпата технологична компания в света - Apple, и автор на устройства, променили начина, по който ползваме електроника, почина на 56-годишна възраст. От компанията публикуваха съобщение на своята страница в интернет, в което се казва: "Apple загуби човек с визия и креативен гений, а светът загуби една необикновена личност".

Преди около месец Джобс напусна поста главен изпълнителен директор на Apple заради влошеното си здравословно състояние. Той се бореше с рядка форма на рак на панкреаса, която бе диагностицирана още през 2003 г. През 2009 г. Джобс дори претърпя и трансплантация на черния дроб.

За мнозина Стив Джобс беше възплъщението на предприемаческия дух на Силициевата долина. Той беше вървящ срещу модата технофил, напуснал университета и започнал компания в гаража на родителите си на 1 април 1976 г. Няма нито техническо образование, нито бизнес опит. Въпреки това компанията, на която той е съосновател, днес струва над 350 млрд. USD.

## Контракултура

Стив Джобс е роден на 24 февруари 1955 г. в Сан Франциско, син на неженените студенти Джоан Шибли и срийския имигрант Абдулфатах Джандали. По-късно е осиновен от Клара и Пол Джобс, които го отглеждат в самото сърце на Силициевата долина. Още от малък проявява склонност към електрониката, а на 12-годишна възраст звъни по телефона на Уилям Хюлет, съоснователя на Hewlett-Packard. Успява да го впечатли до такава степен, че разговорът продължава 20 минути. През



## Неясното бъдеще за Apple Тим Кук е "последният велик проект" на Джобс

► Стив Джобс изгради Apple го най-скъпата високотехнологична компания в света чрез лесни за използване продукти, променили компютърната, мобилната

и музикалната индустрия. Сега обаче корпорацията ще трябва да се насочи към развиващите се пазари, ако иска да продължи успеха си, твърдят анализатори. Apple ще продължи експанзията си в пазари като Китай, където има голям потенциал за ръст на продажбите на устройствата iPhone и iPad. Там обаче ще срещне яростния отпор на компании от ранга

на Samsung Electronics, Amazon, Google и Sony. ► Акциите на Apple покълнаха с цели 9000% през времето, в което Стив Джобс беше директор на компанията. Някои експерти очакваха цената им да се срине, след като Джобс напусне поста си, но инвеститорите свикнаха с идеята за нов директор след първия отпусък по болест на Джобс през 2004 г. През 2008 г. някои анали-

затори очакваха компанията да загуби 25% от цената си при оставка на директора си. Сега обаче всички признават, че "последното велико дело" на Джобс е било да подготви Тим Кук като свой наследник. Въпреки това е повече от очевидно, че Apple не разполага с толкова креативен и амбициозен човек, който да движи визията на компанията за нови продукти.

1972 г. завършва гимназия и се записва в колежа Рийд, известен с бохемската си атмосфера. Отписва се след шест месеца, но продължава да се навърта около кампуса, присъствайки на различни лекции, една от които посвещава семето на дизайнерския перфекционизъм в ума му

- курс по калиграфия. До 1974 г. се потопява напълно в контракултурата на долината, технологичната столица на света. Пътува до Индия, става будист, експериментира с наркотици. Става все по-близък с бъдещия си бизнес партньор Стив Возняк.

## Гордост без преграждъци

Двамата променят технологичния свят в края на 70-те години, когато Apple II става първият наистина успешен персонален компютър. Силният характер на Джобс обаче води до неговото изгонване от собствената му

компания през 1985 г. Той обаче се завръща триумфално през 1997 г., когато Apple по неговите думи е на 90 дена от банкрут. Следва едно десетилетие на успех след успех, започнало с появата на музикалния плейер iPod, продължило със смартфона iPhone и

короновано от таблета iPad. Тези успехи идват със съответното его - Джобс е известен като маниак на тема контрол, способен е в един момент да хвали някого, а минута по-късно да му крещи. Никой не е защитен от гнева на Стив, поради което отношенията му с колеги и роднини често са опънати. Отказва да сложи регистрационни табели на сребристия си Mercedes и винаги го паркира на място за инвалиди, което подтиква служителите му да оставят под чистачките на колата бележки, на които пише "Паркирай различно" - намек за рекламния слоган на Apple "Мисли различно".

## Усещане за тленност

Смъртта му идва ден след като Apple обявиха новата версия на iPhone, най-популярния смартфон в света. Знамената пред сградата на компанията бяха спуснати наполовина, а пред редица офиси и магазини се появиха импровизирани олтари, където натъжени служители и фенове оставяха цветя. След себе си той оставя съпруга и четири деца. Личното му богатство се оценява на 7 млрд. USD. Здравето му беше противоречива тема от години, но той винаги държеше на правото си на лично пространство. Преди шест години той каза как именно усещането за смъртност е един от основните двигатели на визията му. По време на церемония по дипломиране в Станфордския университет той каза: "Да си спомняте, че ще умрете, е най-добрият начин да избегнете капана на мисълта, че имате нещо за губене. Вие вече сте голи. Няма причина да не следвате сърцето си."

Пламен Димитров

## Скръбта от загубата на Стив Джобс завладя интернет



Ликът на съзателя на Apple се появява отвсякъде - социални мрежи, интернет сайтове, публикации и клипове

Преобладаващата част от статусите и споделянията във Facebook вчера бяха посветени на съзателя на Apple. Сред тях са речта от дипломирането на станфордските възпитаници през 2005 г. и клипове, представящи компилация от най-значимите през годините презентации на новите продукти на Apple лично от Стив Джобс. Хо-

рата пускат цитати от различни негови изказвания, поставят профилни снимки със символа на неговата компания - ябълката, но вместо отхапана, тя бе с профилния образ на своя създател.

Google също скърби за Стив Джобс. На заглавната страница на най-използваната търсачка в света е поставен линк към своеобразен некролог на интернет страницата на Apple.

Трите най-горещи теми в Twitter пък са RIP Steve Jobs, ThankYouSteve и iSad. Хората не крият възхищението си към личността на Джобс. Ето и някои от по-интересните туитове:

**darrenrovell:**

Ти остави следа върху нашите бюра, уши и в нашите ръце

**temiliz379:**

Човекът, който превърна Ябълката в Революция...

**omarsamra:**

Защо Apple кръсти последния iPhone 4S? Защото той е ЗА СТИВ

**zakdon:**

Три ябълки промениха света: тази на Адам и Ева, на Нютон и на Стив Джобс

**BillGates:**

Мелнда и аз изказваме най-искрените си съболезнования на семейството на Стив Джобс и неговите приятели. Светът рядко среща личности, които да имат толкова силно влияние.



**Емисия****МКБ Юнионбанк  
пласира  
облигации  
за 15 млн. EUR**

МКБ Юнионбанк успешно издаде първата си емисия ипотечни облигации за 15 млн. EUR. Срокът на книгата е 3 години и ще бъдат

погасени еднократно на датата на падежа. Лихвата е фиксирана в размер 5.75% на годишна база, а целта е финансиране на основната дейност на МКБ Юнионбанк.

Водещ мениджър по сделката е „Райфайзенбанк България“ ЕАД. Първичното записване на обли-

гациите е осъществено при условията на частно предлагане, като облигационери са основно големи институционални инвеститори. Заявките са превишили максималния брой книга с 1.735 млн. EUR. Планира се книгата да бъдат качени за вторична търговия на БФБ.

**КОМПАНИИ  
И ПАЗАРИ****При успешно търгово  
КВС сваля ДЗИ от борсата**

Белгийската финансова група вече делистна СИБАНК, а сега отправя предложение да изкупи дела на миноритарните акционери в българската застрахователна компания

КВС Insurance, което е част от белгийската финансова група КВС, ще отправи търгово предложение за изкупуване на акциите на ЗАД ДЗИ. Ако изкупуването от по-малките акционери бъде успешно и КВС стане собственик на 100% от ДЗИ, дружеството ще бъде свалено от Българската фондова борса. „Успешното изкупуване прави присъствието на компанията на борсата безпредметно“, коментира Петър Андронов, член на УС и изпълнителен директор на СИБАНК, която е също част от КВС Груп и вече беше делиствана от Българската фондова борса. В момента КВС Insurance има 90.35% от капитала на ДЗИ. Всички дребни собственици в ДЗИ, които искат да продадат участието си, ще получат по 71 лв. за акция. Общата покупна цена ще бъде 26.5 млн. лв.

щението на сайта на ДЗИ се обявява, че „сделката няма да окаже съществено въздействие на капиталовите и платежните позиции на КВС и се вписва в стремежа на КВС Insurance да доразвие своя бизнес модел за предоставяне на банкови и застрахователни услуги в България“. Според съобщението чрез този подход ще се подобри корпоративното управление и акционерната структура на ДЗИ ще бъде оптимизирана. Европейската комисия е дала разрешение на КВС да пристъпи към отправянето на това търгово предложение, което предстои да бъде разглеждано за одобрение от българските регулаторни органи. За последната година няма реализирани сделки с акциите на ДЗИ на Българската фондова борса. Последната сделка е на цена 169 лв. за акция на 9 юни 2010 г.



▶ Петър Андронов, член на УС и изпълнителен директор на СИБАНК, която е също част от КВС Груп

СНИМКА МАРИНА АНГЕЛОВА

**Компоненти  
на предложението**

Търговото предложение ще започне през четвъртото тримесечие на 2011 г. и ще приключи в началото на 2012 г. Информация за предлагането ще бъде на разположение на интернет страницата на Комисията за финансов надзор. В съб-

**Опит втори**

Това е втори опит за „Кей Би Си Иншурънс“ да придобие пълния брой акции на ДЗИ. През август 2007 г. дружеството отправи търгово предложение, но не успя да събере пълните 100%. Предложената цена на акция тогава беше 188.37 лв. КВС Insurance тогава

притежаваше 81.21%.

**Дейността**

От консолидирания финансов отчет на ДЗИ за второто тримесечие на 2011 г. става ясно, че дружеството има печалба 11.92 млн. лв. За същия период на миналата

година печалбата е 1.48 млн. лв.

Задълженията на групата ДЗИ към отчетния период са 337.4 млн. лв. 92% от тях са технически резерви - 312.1 млн. лв. От тях 100.62 млн. лв. са по животозастраховане,

204.4 млн. лв. са резерви по общо застраховане и 1.24 млн. лв. са резервите по здравно осигуряване. Към края на юни 2011 г. ДЗИ има най-голям пазарен дял в общото застраховане - 12.5%.

Ивана Петрова

**71**

▶ лв. за акция предлагам КВС Insurance на гребните акционери в застрахователното дружество ДЗИ

**„Експат Бета“ АДСИЦ издава облигации с 1% месечна лихва**

Компанията ще се опита да привлече до 1 млн. EUR

Фондът за имоти „Експат Бета“ АДСИЦ, който е част от групата компании на бившия икономически министър Николай Василев и заместника му Никола Янков, ще издава облигации с 1% месечна лихва. Това показва покана за свикване на извънредно общо събрание на дружеството на 21 ноември. На събраниято

ще бъде гласувано решение за издаване на обезпечени облигации от дружеството при условията на частно предлагане, с право на обратно изкупуване една година след емитирането. Емисията ще е в размер до 1 млн. EUR, разпределена в хиляда облигации с номинална и емисионна стойност от 1000 EUR всяка. Матуритетът на дълговата емисия е 42 месеца с лихва от 1% месечно, която обаче ще бъде без капитализиране, като се изплаща

на падежа.

**Пласиране**

Емисията ще се счита за успешно пласирана, ако бъдат записани и платени минимум 15% от облигации, което означава 150 дългови книга за сумата от 150 хил. EUR.

Облигациите ще бъдат обезпечени с първа поред ипотечна върху имоти, придобити със средства, набрани от облигационния заем.

След изтичане на една година от издаването на

облигациите „Експат Бета“ АДСИЦ ще има право на обратно изкупуване на част или на всички облигации по емисионната цена плюс натрупаната до момента лихва.

През миналата година „Експат Бета“ АДСИЦ набра 800 хил. лв. чрез увеличаване на капитала си. Целта на увеличението тогава беше да бъдат привлечени до 43.4 млн. лв.

**Инвестиране**

В интервю за в. „Пари“

през юли председателят на съвета на директорите на „Експат Капитал“ Никола Янков каза, че средствата, които са натрупани в „Експат Бета“ АДСИЦ, са почти изцяло инвестирани. До края на годината мениджмънтът му планира още една-две сделки и балансът ще е около 5.5 млн. лв. цена на инвестиции.

Фондът придоби през последната година три обекта с гарантирана доходност 20% годишно. Единият е готова сграда с

апартаменти в Царево на цена около 190 EUR/кв. м. Другият е къща във Варна на цена 240 EUR/кв. м, третият - земя в затворения жилищен комплекс „Св. Стефан“ в Банка на цена 30 EUR/кв. м. Според Никола Янков тези цени са доста под пазарните. По думите му „Експат Бета“ обикновено влиза в сделки с опция за обратно изкупуване от страна на продавача в рамките на 3 години с 20% оскъпяване годишно. □

# Укрепването на „Тракия“ ще се финансира от еврофондовете

## Две сдружения подадоха оферти за допълнителните дейности по лот 4 на автомагистралата

Две сдружения подадоха оферти за укрепването на 12.5 км участък от лот 4 на магистрала „Тракия“, при който бяха установени високи подпочвени води. В началото на годината изпълнителят на отсечката от Ямбол до Карнобат - „Тракия IV“ с водещ партньор „Холдинг Пътища“, обяви, че по трасето има участъци с мочурища и неподходящи почви, които трябва да се укрепят.

### Финансиране

В средата на годината проверките на Агенция „Пътна инфраструктура“ потвърдиха, че има преовлажненост на част от трасето на лот 4, което ще доведе до оскъпяване на строителството. Тогава инж. Лазар Лазаров, който впоследствие оглави АПИ, предположи, че оскъпяването ще е в рамките на

15 млн. лв., но не беше ясно дали те ще останат за сметка на бюджета, или ще бъдат поети от европейските фондове. След отварянето на ценовите оферти от пътната агенция обявиха, че проектът е предвиден за финансиране от Оперативна програма „Транспорт“ 2007-2013 г., съфинансирана от Кохезионния фонд на Европейския съюз.

### Бързо или евтино

За участие в търга за укрепителните дейности по лот 4 подадоха документи три участника, но един от тях - „Конструктор инженеринг“ АД, не беше допуснат от комисията до отваряне на ценовите оферти. Варненското сдружение „АМТ - Пътища“, което включва „Пътища и мостове“ Варна и „Пътно строителство“



► Кой ще изпълнява поръчката ще стане ясно до края на следващата седмица

СНИМКА БОБИ ТОШЕВ

Добрич, предложи цена за изпълнение на обществената поръчка от 12 982 372.37 лв. без ДДС, включително непредвидените разходи.

Другият допуснат участник е сдружение „Аксиона България“, което включва испанската „Аксиона инфра-

структурс“ и „Пътностроителна техника“ София, която участва и в сдружение „Тракия IV“, изграждащо лот 4. Тяхната оферта за изпълнение на договора е 14 628 369.36 лв. без ДДС.

И двете сдружения предлагат 40% неустойка, но

„Аксиона“ се наема да извърши дейностите за много по-кратък срок от конкурента си - 30 дни, в сравнение с 85 дни, предложени от „АМТ - Пътища“. Така, макар и с по-висока цена, офертата на българо-испанското сдружение получи

двойно повече точки от техническата оценка.

До края на следващата седмица комисията по ЗОП на АПИ трябва да излезе с решение на кой кандидат да възложи изпълнението на поръчката.

Филип Буров

# Парите от ЕС може и да не стигнат за всички пътни проекти

От следващия програмнен период Еврокомисията ще съсредоточи финансирането към иновативни сфери

Парите по Оперативна програма „Транспорт“ може да не стигнат за всички инфраструктурни проекти и финансирането на част от тях да остане за след 2014 г. Това съобщи говорителят на комисията за регионалната политика към ЕК Тон ван Лиероп, цитиран от БНР.

„Не планираме да режем, отказваме или прекратяваме никакви плащания. Може обаче внезапно да се окаже, че има твърде много проекти - по причини, свързани с планирането и финансите, и че няма възможност всички те да се реализират с парите, предвидени за транспорт в настоящата бюджетна рамка - до края на 2013 г.“ заяви Лиероп.

Той поясни, че за този програмнен период за България са предвидени близо 2 млрд. EUR за транспорт.

Половината от тези средства, или около 1 млрд. EUR, са за магистрала. „Част от тези пари обаче вече са усвоени, т.е. някои от проектите ще трябва да останат за следващата финансова рамка - след 2014

**Проблем с финансирането на автомагистрала „Тракия“ няма и не би могло да има**

Томислав Дончев, министър по управление на еврофондовете

г.“, заяви говорителят.

Според него сред засегнатите проекти може да са тунелът в Кресненското дефиле по магистрала „Струма“ и магистрала „Тракия“. „На този етап не говорим толкова за загуба на пари. Възможно е обаче някъде по финансови причини или причини, свързани с планирането, да има пренасочване към следващия финансов период“, заяви Лиероп.

### Няма начин да има проблем

Министърът на регионалното развитие и благоустройството Лиляна Павлова обаче изрази увереност, че няма опасност тунелът в Кресненското дефиле да о-

стане без европейско финансиране. Тя изтъкна, че това е изключително скъп и сложен проект, който така или иначе ще мине за финансиране за следващия програмнен период 2014-2020 г. Според Павлова няма опасност да

се изгуби и финансирането на магистрала „Тракия“. Тя съобщи, че към днешна дата от ЕК за „Тракия“ са получени средства в размер на 24 млн. EUR. По думите ѝ с тези пари ще се изчистят междинните плащания към строителните компании на различните трасета от магистралата.

От своя страна министърът по управление на еврофондовете Томислав Дончев също заяви, че „проблем с финансирането на автомагистрала „Тракия“ няма и не би могло да има“, тъй като това е проект с одобрена апликационна форма от ЕК. „България ще има възможността да довърши всички започнати обекти, както и да стартира нови. Очаквам средствата за транспорта и инфраструктурата за следващия програмнен период да не бъдат по-малко, отколкото през този, борим се за това да бъдат повече“, заяви в интервю за БНР Дончев.

### Промяна в приоритетите

Тон ван Лиероп отбеляза, че усвояването на европей-

ски средства в България се е увеличило, откакто има специален министър, който отговаря за това. „Трябва обаче да правим разлика между разплатени и планирани пари. Обикновено се планират много повече проекти, отколкото се осъществяват и финансират, а не трябва да се планират твърде голям брой проекти, защото тогава има риск тяхната стойност да надхвърли предвиденото финансиране“, коментира той.

Той съобщи още, че еврокомисията ще представи новите принципи за финансиране от еврофондовете след 2014 г., на този етап без числа и проценти по държави и вид дейности. „Няма да предлагаме нови числа за отделните държавни членки, а нови правила на играта за след 2014 г. Основното в тях е фокусът върху определени сектори, които ще направят Европа по-иновативна, т.е. инвестиции в нови продукти и методи на производство, както и в енергийна ефективност“, информира той.

Филип Буров



# “Петрол” удължи еврооблигациите си

Отсрочено е и последното лихвено плащане по еврооблигациите, дължимо на 26 октомври 2011 г., за 26 януари 2012 г.

“Петрол” успя да убеди кредиторите си да удължат емисията еврооблигации. Това става ясно от съобщение на компанията до Българската фондова борса. На 5 октомври 2011 г. в Лондон се е провело общо събрание на притежателите на гарантирани еврооблигации, емитирани от “Петрол” АД през 2006 г., на което се е приело предложението на българския дистрибутор на горива да се промени падежът на дълговите книжа от 26 октомври 2011 на 26 януари 2012 г.

## Лихва

За посочения период на облигационерите се изплаща определената с условията на еврооблигациите лихва. Емисията е издадена по английското законодателство с лихва 8.375% и падеж 2011 г., регистрирани в международните клирингови институции

Euroclear и Clearstream LU, и се търгува на международните капиталови пазари. Отсрочено е и последното лихвено плащане по еврооблигациите, дължимо на 26 октомври 2011 г., за 26 януари 2012 г.

Във връзка с решенията на общото събрание на притежателите на еврооблигации предстои сключването на допълнително споразумение към договора с довереника на Облигационерите, който се урежда от английското законодателство, между “Петрол” АД като емитент на еврооблигациите, Bank of New York Mellon като довереник на облигационерите и “Нафтекс Петрол” ЕООД като гарант.

## Кредити

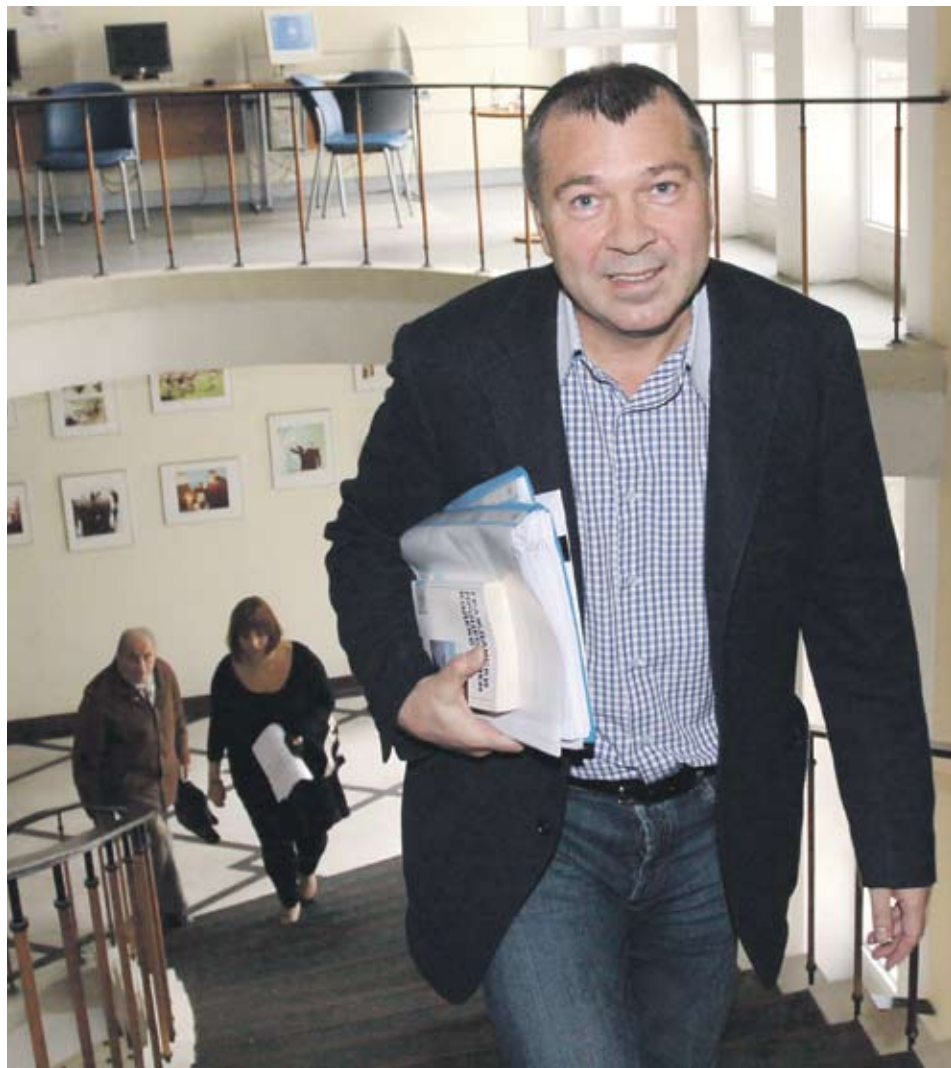
Миналата седмица “Петрол” обяви покана за свикване на общо събрание, на което акционерите ще гласуват за кредит от 75 млн. EUR, с които да се покрие плащането по облигациите. От компанията ще предложат като залог петролните си бази във Варна и Пловдив и дела си в “Елит Петрол”. Същите активи ще бъдат използвани и за получаване на кредит от дъщерното дружество “Нафтекс Петрол”,

за което са предвидени 50 млн. EUR.

Според текста в поканата акционерите ще гласуват за овластяване на управителния съвет и на изпълнителния директор на “Петрол” АД да организират привличането на дълг чрез заем, дългови инструменти, мецанин финансиране, продажба и обратно изкупуване на активи или чрез друг способ, като общата стойност на финансирането е до 100 EUR, с максимален срок за погасяване до 7 години. Лихвеният разход трябва да не е по-висок от текущата годишна лихвена доходност на еврооблигационната емисия на “Петрол”, завишена с 500 базисни лихвени пункта.

## Спор

Това ще е второ гласуване на заем за рефинансиране. В началото на юни акционерите вече одобриха получаването на кредит за 100 млн. EUR до седем години, но то беше атакувано първоначално от Денис Ершов, а впоследствие и от малък акционер, който заигра с него в спора му с Митко Събев за контрола над компаниите от групата на “Петрол”. □



# “Вулкан Цимент” АД спира временно производството си

Заводът ще продължи да работи като център за смилане

Циментовият завод “Вулкан Цимент” АД, собственост на италианския циментов концерн “Италчименти груп”, временно ще спре своите пещи от началото на 2012 г. Причината за спирането на пещите е провокирано от свиването на пазара на цимент, както и от ръста на вноса от съседни държави, пише в прессъобщение от дружеството.

## По съседски

Производителите на цимент в България са длъжни да спазват строги правила за емисиите въглероден двуокис. Ангажиментът им да спазват екологични стандарти и да отговарят на всички изисквания води до повишен натиск от конкуренцията, защото подобни правила няма в държавите извън ЕС, пише още в съобщението им. От дружеството подчертаха, че става дума именно за турския цимент, който се внася от Турция и е значително поевтин, тъй като страната не е в ЕС и няма заложен високи екологични изисквания, които да оскъпяват производството й.

Заводът обаче ще продължи да работи като център за смилане, като ще получава клинкер от завода на “Девня Цимент” АД. Всички

усилия ще бъдат насочени към това да се гарантира запазването на същия обем на работа в завода, се казва още в съобщението.

## За пореген път

Всъщност това не е първото спиране на пещите в заводите на “Италчименти груп”. И “Девня Цимент” в Девня и “Вулкан Цимент” в Димитровград спряха всичките си пещи веднъж през март и веднъж през август 2009 г. заради кризата и рязкото намаляване на търсенето. Тогава от компанията обясниха, че спирането е заради “дългосрочното въз-

действие на икономическата криза и е насочено към оптимизиране на разходите и складовите наличности”.

През август 2010 г. пещите също не работеха, а причината отново беше негативното влияние върху производството, което оказва вносът на цимент от Турция. При тези случаи дейността в завода спираше за около един-два месеца, а работниците бяха пускани в платен отпуск.

## Модернизацията минара

Миналата година “Девня Цимент”, която също е соб-

ственост на “Италчименти груп”, и консорциум между Strabag и китайското дружество СВМІ подписаха договора през август за модернизацията и изграждането на нови мощности в “Девня Цимент”. Цялата инвестиция трябваше да бъде за общо 160 млн. EUR.

Вместо очакваното строителство обаче в края на годината последва провал на сделката и разваляне на договора по взаимно съгласие. Така Strabag не успя да започне работа по големия обект, а заводът загърби отново възможността за модернизация. □



СНИМКИ ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

► Спорът между Митко Събев и Денис Ершов за контрола над компаниите от групата на “Петрол” продължава в съда

# 8.375

► процента е лихвата по еврооблигациите, издани от “Петрол”

Цена (НСА) на негистрибутивна единица клас А за 5.10.2011 г.		
Pioneer Funds u Pioneer P.F.	Pioneer Funds u Pioneer P.F.	
	USD клас	EUR клас
Pioneer Funds - Американски Фонд Пайъниър	4,97	3,73
Pioneer Funds - Акции от Средиземноморския регион и Развиваща се Европа	18,31	13,76
Pioneer Funds - Японски акции	2,27	1,71
Pioneer Funds - Акции на развиващи се пазари	8,59	6,46
Pioneer Funds - Акции Китай	8,68	6,52
Pioneer Funds - Акции от Азия без Япония	6,89	5,18
Pioneer Funds - Европейски потенциален	93,18	70,01
Pioneer Funds - Американски компании със средна капитализация	6,68	5,02
Pioneer Funds - Водещи Европейски Компании	5,64	4,24
Pioneer Funds - Глобален екологичен	171,83	129,1
Pioneer Funds - Облигации на развиващи се пазари	12	9,02
Pioneer Funds - Американски Високодоходен	8,71	6,54
Pioneer Funds - Стратегически доход	8,97	6,74
Pioneer Funds - Европейски корпоративни облигации	9,32	7
Pioneer Funds - Европейски облигации	10,52	7,9
Pioneer Funds - Краткосрочен в щатски долари	6,08	4,57
Pioneer Funds - Краткосрочен в евро	8,19	6,15
Pioneer Funds - Глобален селективен	59,56	44,75
Pioneer P.F. - Евро ликвидност		51,25
Pioneer P.F. - Глобален дефанзивен 20	7,87	5,91
Pioneer P.F. - Глобален балансиран 50	61,42	46,15
Pioneer P.F. - Глобален промени		41,42
Pioneer Funds - Стоков Алфа	57,19	42,97
Pioneer Funds - Глобални Облигации Агрегатен	90,88	68,28
Pioneer Funds - Европейски акции стойност		57,58
Pioneer Funds - Американски ръст фундаментален	107,29	80,61
Pioneer Funds - Глобален гъвкав	87,22	65,53
Pioneer Funds - Абсолютна доходност мулти стратегия		52,01
Общо активи от директни продажби на Pioneer Funds u Pioneer P.F. в България (без прокупт Авангард)	€ 73 163 840	

С условията за инвестиране в Pioneer Funds (Фондове “Пайъниър”) и Pioneer P.F. (Пайъниър П.Ф.) можете да се запознаете във всички клонове на УНИКРЕДИТ БУЛБАНК АД или на адрес [www.pioneerinvestments.cz/bg](http://www.pioneerinvestments.cz/bg). УниКрегит Булбанк АД създаде безплатната телефонна линия 0 800 14 000 (Телефонната линия е на цената на един графски разговор, независимо откъде се обаждаме.). Предишните резултати от дейността на Фонда нямам по необходимост връзка с бъдещите резултати от тази дейност. Стойността на инвестициите и доходът от тях могат да се повишат, но и понижат без гаранция за печалба и при съществуването на риск за инвеститорите да не си възстановят пълния размер на вложените от тях средства. Инвестициите във Фонда не са гарантирани от гаранционен фонд, създаден от държавата, или с друг вид гаранция.

# Microsoft обмисля да наддава за Yahoo!

Редмъндският гигант е поредният кандидат, който заявява интерес към интернет компанията

След като през 2008 г. Microsoft не успя да купи Yahoo!, сега софтуерният гигант отново обмисля да наддава за интернет компанията, съобщава Reuters.

В момента пазарната оценка на Yahoo! е около 20 млрд. USD, а компанията подготвя финансовите си документи за потенциални купувачи. Сред фирмите, които са заявили интерес към момента, са фондовете Providence Equity Partners, Hellman&Friedman и Silver Lake Partners, руската технологична инвестиционна фирма DST Global, както и китайският информационен гигант Alibaba.

## Планове в Редмънд

Все още не е напълно сигурно, че Microsoft ще се включи в наддаването за Yahoo! и възможността това да не се случи

е голяма. Причината е, че финалното решение ще се вземе от три вътрешни подразделения на редмъндския гигант според думите на висшестоящ служител в компанията, цитиран от Reuters. Въпреки това в компанията има лагер, който е твърдо за това сделката да се случи, защото вярва, че това би унищожило AOL като противник и ще създаде силен уебпортал, който да предлага по-добри продукти на потребителите и рекламодателите. Има възможност Microsoft да потърси партньорство за сделката, но засега не се знае кой може да е той.

Акциите на Yahoo! повишиха цената си с 10.1% след новината, че и Microsoft ще наддава за нея. Те приключиха американската търговия на нива от 15.92 USD за акция, а тези на Microsoft

бяха с 2.2% по-висока цена в края на търговията, като се оценяваха на 25.89 USD.

## Евентуално бъдеще

Анализатори коментират, че ако Bing - интернет търсачката на Microsoft, се комбинира с Yahoo!, компанията ще има над 30% от пазара на търсене в САЩ. Това ще я направи добър конкурент на Google. Според сделка със срок от десет години, която беше сключена през 2009 г., Bing вече се грижи за търсенето на Yahoo!, но дава 88% от приходите от реклама обратно на интернет компанията. За момента Microsoft може да си позволи сделка, но все пак има съмнения, че най-голямата софтуерна компания ще се бори за нея предвид предишния провал и съществуващата сделка с Yahoo!.

Илия Темелков



Евентуална сделка между компанията на Бил Гейтс Microsoft и Yahoo! би гала тласък на не особено конкурентната търсачка Bing

СНИМКИ BLOOMBERG

## Moody's понижи рейтинга на водещи италиански банки и компании

С две степени по-ниски са оценките на UniCredit и Intesa Sanpaolo, пострадаха и енергийните компании Eni и Enel

Ден след като Moody's намали с три степени рейтинга на държавния дълг на Италия, подобна съдба сполетя водещи италиански финансови институции и държавни компании от различни сектори. С две степени спадат рейтингите на водещите банки UniCredit и Intesa Sanpaolo. Рейтингът на най-голямата

енергийна компания по пазарна капитализация - държавната Eni спада с една степен до A1, аналогично е понижението и при оценката по дългосрочните дългови книжа на Enel.

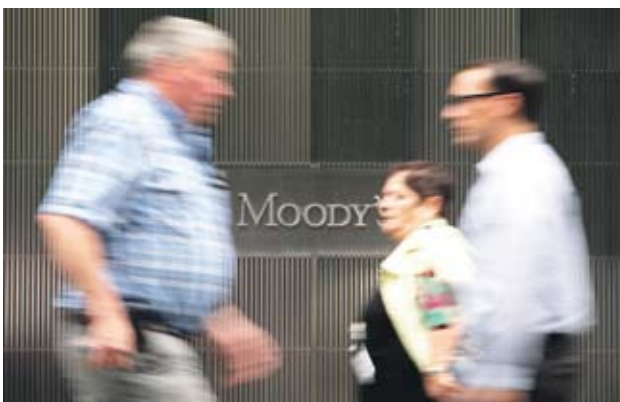
## Две стъпки назад

Заради дълговата криза в еврозоната италианските банки са под особено силен натиск през последните седмици. Финансовите институции са сред основните кредитори на Италия и експозицията им към държавния дълг е споделената причина за тяхната уязвимост. От Aa3 до A2 спада

оценката на дългосрочния дълг на Intesa Sanpaolo. Най-голямата италианска банка за банкиране на дребно е с понижена оценка и заради фокуса си към кредитирането на местния бизнес. Аналогично е понижението на рейтинга на дългосрочния дълг и депозитите UniCredit. Банката е повишила ликвидността и е подобрила значително капиталовата си адекватност, но прогнозите за растеж в италианския и другите ключови за групата пазари остават мрачни.

## Отрицателна перспектива

Освен рейтингите на италианските банки рейтинговата агенция понижи оценките и на няколко управлявани от държавата предприятия. Сред тях попадат енергийните компании Eni и Enel, производителят на отбранителна техника Finmeccanica и електроенергийният оператор Тера. Новите оценки на кредитната агенция са с отрицателна перспектива и е изключено бъдещо понижението. Негативна остава прогнозата и за застрахователната компания Generali, която единствено успя да запази сегашната си оценка A1.



След намаляването на рейтинга на държавния дълг на Италия с три степени международната рейтингова агенция Moody's започна да коригира оценките си и за редица водещи компании в страната

## HSBC понижи очакванията си за растеж в Азия

Китай продължава да е държавата, за която се очаква най-голям икономически ръст за 2011 и 2012 г.

Най-голямата европейска банка HSBC намали прогнозите си за растеж на БВП за повечето азиатски икономики, предаде Bloomberg. Мотивите са свързани със заплахите за износа, както и с въздействието на понижаването на валути и европейската дългова криза. Вътрешното търсене също ще бъде засегнато, тъй като валутните и капиталовите пазари се свиват, отбелязват от банката.

С ревизията на прогнозите си HSBC се присъедини към американската Goldman Sachs Group, която понижи очакванията си за азиатските държави през седмицата на фона на кризисното положение в Европа и опасността от рецесия в САЩ.

## Прогнози

Общата прогноза на HSBC е, че Азия (без Япония) ще достигне ръст от 7.3% през 2011 и 2012 г., което е с 0.2% по-малко в сравнение с предишните данни.

HSBC понижи очакванията си за ръста на БВП през 2011 и 2012 г. в Хонконг, Индонезия, Южна Корея,

7.3%

ръст на икономиките в Азия (без Япония) очакват от HSBC за 2011 и 2012 г.

Малайзия, Сингапур, Тайван, Тайланд и Виетнам. Сред предварително надценените бяха Япония и Нова Зеландия. Държавите, на които прогнозите за растеж бяха запазени, са Китай, Индия, Австралия и Филипините.

## Китай ще спаси Азия

Най-големите прогнози за растеж продължават да се свързват с Китай. За тази година се очаква ръст на икономиката 8.9%, а за следващата - 8.6%.

Докато азиатската експанзия се забавя, китайският растеж ще се запази и регионалната ликвидност на Пекин ще бъде достатъчна, за да се избегне още по-големи трусове. "Опасностите наистина набират сила с всяка изминала седмица, в която несигурността остава фактор в Запада. Азия все още може да избегне лошите прогнози с помощта на Китай", коментира регионалният мениджър на банката Фредерик Нюман.



Свиването на износа и спадът в стойността на валутите са сред основните фактори за занижаването на прогнозата на HSBC за икономическия растеж в Азия



# КАТО НА КРУИЗ

Chevrolet  
Cruze хечбек  
е уравновесен  
модел



Силните ми впечатления от Chevrolet Cruze се появиха веднага след дебюта на автомобила на пистата в Куритиба, Бразилия, по време на първия кръг от Сезон 2009 на Световния шампионат за туристически автомобили (WTCC). Не особено популярният форум, който е под шапката на Международната автомобилна федерация (FIA), изигра ролята на фундамент за Chevrolet в изграждането на имидж на изцяло новия модел, идващ на мястото на неатрактивното Lacetti. Това звучи много странно, защото ние си даваме сметка, че Cruze е всичко друго, но не и спортен автомобил, а ръководството на Chevrolet осъзнава, че спортните качества са запазена марка за американската линия на марката.

## Лица

Сега Chevrolet е единственият заводски отбор в шампионата, което донякъде лишава от значение победите му, но пък компанията върви в правилна посока на "цивилния" пазар. Едно от последните предложения там е хечбек версия на Cruze, която дава алтернатива на тези, които не харесват задната част на седана, не си падат по триобемни конструкции или ценят големия отвор за товарене.

Ако сте от първите, вече имате избор заради твърде различните линии на задната част на хечбека. И все пак дизайнът си остава субективен. На мен ми липсват гигантските раздувки на калниците и суперниското "coilover" окачване от състезателната кола на Роб Хъф, но реалността е друга. Cruze хечбек е създаден да бъде изгодно и адекватно приложение на вашия средностатистически, но достатъчно индивидуален начин на живот.

Cruze не е перфектен и никога не е бил, но ти се струва, че го познаваш от цяла вечност, той ти предлага точно това, което очакваш. Класически решения, евтини, но добре подбрани материали, уютна и спокойна обстановка, практично разпределение на пространството - точно като в каютата на голям презокеански лайнер. Силни усещания може да изпиташ при реактивен полет, в автобус движенията ти са ограничени, а влаковете са твърде скучни. На круиз е друго, точно като в Cruze. Усещанията са притъпени от чувството за улегналост и спокойствие, което може да бъде заместено от ехидна усмивка само ако сте избрали най-мощния 2-литров турбодизел със 163 к. с.

## Въпроси

Всички сравнения може да ви накарат да помислите, че Chevrolet Cruze е безличен автомобил, но дали е така? Да си конкретен е по-лесно от това да си многозначен. Да се харесаш само на определен тип хора, означава, че не ти пука за останалите. На Cruze му пука, защото той иска да бъде харесван. За харесване са цената, окачването, дизайнът и шумоизолацията, но получи ли се номерът с имиджа и WTCC? Според мен - не. Моторният спорт е страховтно маркетингово средство, но от него ехти на спартанство и несигурност, точно това, което Cruze не е. Не е тайна, че по-скъпите предложения в класа имат изградена с поколения история, която тук липсва. Но от друга страна, нали точно тази история обременява дизайнерите и инженерите, забранявайки им да експериментират?

И така, какво ви трябва, за да притежавате Chevrolet Cruze хечбек. Трябва да харесвате интернационалните модели и да не робувате на определена марка, да имате 28 540 лв., да сте с ясно съзнание, че Cruze няма нищо общо със спорта, и да не се страхувате от новото. Последното е продиктувано от факта, че Chevrolet е напълно нова компания и наследството на Daewoo вече е изцяло в миналото. Така желаният процес беше завършен с тазгодишния пазарен дебют на Aveo, който изцяло пренареди пасианса в полза на Chevrolet.

Драгомир Попов



## Усещане

Интериорните дизайнери на Chevrolet доказват, че за създаването на уют не са необходими на всяка цена скъпи материали. Част от таблото е тапицирана с приятен на допир и външен вид плат.



## Поведение

Уравновесената същност на Cruze се отнася и за окачването му. То не е агресивно дори ако това означава агресивно меко. Шумове от различно естество липсват.



## Chevrolet Cruze хечбек

Двигател **редови 4-цилиндров дизел**; работен обем **1998 куб. см**; мощност **163 к. с./120 кВт**; въртящ момент **360 Нм при 1750 об/мин**; трансмисия **6-степенна автоматична**; тегло **1510 кг**; ускорение 0-100 км/ч: **9.8 сек**; максимална скорост **209 км/ч**; среден разход **6.3 л/100 км**; емисии CO2 на км **167 г**; цена на тестовия автомобил **38 550 лв.**

# Мениджъри на RIM отбягват акциите на компанията

Липсата на покупки на акции от вътрешни лица породи спекулации, че се подготвя поглъщане

Мениджъри на Research In Motion (RIM) се въздържат от купуване на акции на компанията за най-дългия период от шест години насам, съобщава Bloomberg. Това кара инвеститорите да се съмняват, че производителят на известните телефони BlackBerry е неуверен за собствените си перспективи.

Според данните на Bloomberg мениджърите на RIM не е докладвал за закупуване на акции от свободния пазар от юли 2010 г., когато нейните акции спаднаха с 60%. Вместо това през този период са продавали свои акции поне 11 пъти. Същевременно в поне 55 от другите 59 компании, включени в канадския индекс на най-търгуваните акции S&P/TSX 60, е имало вътрешни закупувания.

## Спаг в продажбите

"Ако те не виждат стойност при тези нива, как се предполага хора като мен да я видят, особено предвид цялата несигурност, пред която е изправена RIM?", коментира пред Bloomberg Ричард Морони, главен инвестиционен директор на Horizon Investment Services.

Фирмата, която управлява около 150 млн. USD, е продала последните си акции в RIM през април.

Акциите на технологичната компания се колебаят около нивата си от 2005 г. Печалбата и продажбите й през миналия месец се оказаха под прогнозите на анализаторите. Основната причина е, че потребителите се преориентират към iPhone на Apple и други мобилни устройства, които работят с платформата на Google Android. Делът на RIM на пазара на смартфони в световен мащаб спадна до 12% през второто тримесечие в сравнение с 19% година по-рано.

## Поготовка за продажба?

Спекулациите, че компанията може да стане обект на поглъщане, станаха причина през последната седмица акциите й да поскъпнат на няколко пъти. Според някои анализатори липсата на покупки от инсайвери може да вбъбее поглъщане, тъй като по закон изпълнителните директори не могат да купуват акции, ако са в преговори за подобна сделка. Членовете на борда на компанията отказват коментар по въпроса. Въпреки негативните резултати в последно време тогменджърите на RIM изразяват увереност, че ще успеят да обърнат двегодишната



► Според някои анализатори липсата на покупки от инсайвери може да вбъбее поглъщане, тъй като по закон изпълнителните директори не могат да купуват акции, ако са в преговори за подобна сделка

тенденция на намаляване на печалбите. През август компанията пусна партида от по-бързи устройства с чувствителни на допир екрани и обяви планове да се въведе нова операционна система за BlackBerry през следващата година.

## Другите го правят

Прогнозите за положител-

но развитие обаче правят липсата на покупки на акции от вътрешни лица още по-подозрителна за анализаторите. В това поведение на управителите на RIM те виждат признание, че не са склонни да застанат с капиталите си зад компанията в този момент.

За сравнение много от директорите на други канадски

компании, като производител на природен газ Епсана, се възползват от обезценяването на акциите и увеличават дела си в компаниите.

Такъв процес се наблюдава през последните години и в много от технологичните компании. Главният изпълнителен директор на Dell Майкъл Дел, който притежава 15% от основания от него

производител на компютри, е закупил на пет пъти акции на компанията през 2008 г., когато стойността им спадна с 58%. Изпълнителният директор на AOL Тим Армстронг, който притежава 1.3% от интернет компанията, почти удвои дела си през февруари, след като акциите й поевтиняха с 18%.

Филип Буров

# В Индия представиха най-евтиния таблет



► С пускането на таблета индийското правителство се надява да подобри образованието и да разшири достъпа до интернет в страната

Продуктът ще се продава за 60 USD

На хинди Aakash означава небе, а сега зад тази дума се крие и най-евтиният таблет на световния пазар на електронни устройства. Създателят му - британската компания

DataWind, е определила цена от 60 USD на продукта си.

## Пог "kanaka"

Aakash има 7-инчов сензорен екран. Тежи около 350 г и ползва операционната система Android 2.2. Таблетът има два USB входа, 256 MB

оперативна памет. Вградената памет на устройството е едва 2 GB, но може да се разширява с външни устройства до 32 GB. Потребителите на устройството могат да ползват интернет през Wi-Fi адаптера на Aakash, а от DataWind се надяват таблетът да предизвика силен интерес сред потребителите на електронни

# 10

► USD цена може да бъде постигната при масово производство на таблета, твърдят от производител DataWind

издържа около 3 часа.

## Цена

Aakash беше представен от индийския министър на развитието на човешките ресурси Капил Сибал. Той обясни, че първата произведена партида ще бъде ограничена до 100 000 бройки, които правителството ще купи и раздаде безплатно на студентите и учениците в страната. След това само ще го субсидира и цената, която учащите ще плащат за устройството, ще бъде 35 USD. Останалите потребители, които проявяват интерес към Aakash, ще могат да го притежават срещу 60 USD. От DataWind се надяват таблетът да предизвика силен интерес сред потребителите на електронни

устройства, защото според очакванията им евентуалното му масово производство може да свали цената до 10 USD.

## Истинската цел

Населението на Индия е около 1.2 млрд. души, но поради ниския стандарт на живот разпространението на високотехнологични продукти остава все още много слабо. През последните 10 години интернет потребление

в страната е нараснало 15 пъти, но все още едва 8.4% от индийците имат достъп до глобалната мрежа. С пускането на таблета индийското правителство се надява да подобри образованието, да разшири достъпа до интернет в страната и малко или много да стане част от изключително динамичния пазар на съвременните електронни устройства. □

## ОБЯВА

„МБАЛ Проф. Д-р Ст.Киркович“ АД гр.Стара Загора обявява, че със Заповед № 298/04.10.2011г. на Изпълнителния директор е открит търж с тайно награждане за отдаване под наем за срок от 1 година, на следния обект, представляващ част от недвижим имот, собственост на „МБАЛ Проф. Д-р Ст.Киркович“ АД гр.Стара Загора, с първоначална месечна наемна цена в лв. без ДДС, както следва:

1. Площ от 10.98 кв.м., находяща се във фойето на южен вход на Терапевтичен блок на МБАЛ „Проф. Д-р Ст.Киркович“ АД гр. Стара Загора – 120,00 лв. \сто и двадесет лева\ на месец без ДДС.

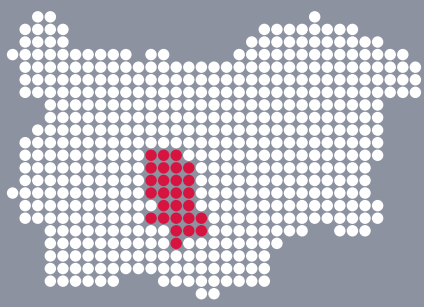
Тържът ще се проведе на 10.11.2011г. от 10.00 ч. в Заседателната зала на „МБАЛ Проф. Д-р Ст.Киркович“ АД гр.Стара Загора

Тържната документация може да се закупи срещу 10,00 лв. (без ДДС) от деловодство на „МБАЛ Проф. Д-р Ст.Киркович“ АД гр.Стара Загора от 07.30 до 12.00 ч. до 04.11.2011 г.

Депозит за участие в тържа – в размер на първоначалната наемна цена, определена за съответния обект, без ДДС, платим по банков път по банкова сметка IBAN: BG34 CBUN 9195 1000 0188 65; BIC CODE: CBUN9195 при Търговска банка „Юнион банк“ клон Стара Загора.

Срок за подаване документи за участие – всеки работен ден от 07.30ч. до 15.00ч. до 09.11.2011г. в деловодството на „МБАЛ Проф. Д-р Ст.Киркович“ АД гр.Стара Загора.

Оглед на обектите може да се извършва всеки работен ден в срока за закупуване на документация в присъствието на представител на „МБАЛ Проф. Д-р Ст.Киркович“ АД гр.Стара Загора след предварителна заявка. За контакти – тел.: 042/605443.



специално приложение

ПЛОВДИВ



Пари

РЕГИОНАЛЕН БИЗНЕС

# Едно към едно

## Кандидат-кметовете на Пловдив отговарят на общ въпрос

В Пловдив кандидат-кметовете са 17. И всеки един от тях се надява на балотаж, защото силите са доста изравнени. Кандидатите имат и леви, и десни виждания за това как ще управляват икономиката на града и как ще дадат своето "административно рамо", за да раздвижат бизнеса в Пловдив. Изпратихме към всички един въпрос, а ето и отговорите на тези, които отвърнаха.

Засега играта е "всеки срещу всеки". И не само защото кметът може да бъде само един. А и заради спомена от прецедента, когато през 2007 г. управляващата партия ГЕРБ подкрепи кандидата на ВМРО-НИЕ Славчо Атанасов за кметското кресло, а миналата година от неговата партия склучиха споразумение с БСП за управлението на Пловдив през последната година на мандата.

### С какво кметът може да активизира бизнеса в Пловдив?\*



**Величко Апостолов, независим**  
Кметът може да създаде благоприятни административни условия

▶ Ако има институция, която най-активно може да влияе за активизиране на бизнес във всички градове извън столицата, това е кметът на съответния град. Това той прави, като създава благоприятни административни условия, включително и със съседни общини.

▶ Кметът на Пловдив може да създаде и да гарантира минимален инвестиционен риск. Това ще привлече още бизнес, по-висок стокообмен, производство и повече предоставени услуги. Те няма как да функционират без работна ръка, която ще бъде наета от Пловдив. Тя с осигурените финансови средства от бизнеса ще увеличи потреблението, което пък ще донесе по-високи приходи в общинския бюджет.

**Георги Титюков, настоящ заместник-кмет, коалиция "Кауза за Пловдив"**  
Възможностите са две - европроекти и развитие на туризма

▶ Възможностите са основно в две насоки: кандидатстване за финансиране по европейски проекти и оптимално развитие на Пловдив като целогодишна туристическа дестинация.

▶ Изключително важно е да се подготвят проекти, с които да кандидатствате за финансиране от ЕС и да спазвате нужните технически и времеви изисквания.

▶ Туризмът е другата сфера, за която Пловдив няма ясна концепция как да оптимизира своите географски и културни дадености. Нужно е да бъде изработена дългосрочна стратегия за превръщането на града в целогодишна туристическа дестинация.



### РЕКЛАМНО ПОЗИЦИОНИРАНЕ

# "Сиенит" инвестира в дефицитна стока - качествените жилища

До 5 на сто по-евтино струват имотите в „Магазин за Нов дом“, купувачът не плаща комисиона

На пловдивския пазар на имоти съществува парадокс: свръхпредлагане на жилища и дефицит на качествени домове. Добрите имоти тук не са чак толкова търсенето. Факт: когато се построи качествена сграда на комуникативно място, жилищата в нея много бързо намират собственик. Това показват и собствените директни продажби на най-голямата строителна компания в региона „Сиенит“. Сделките се извършват чрез „Магазин за Нов дом“ - нова концепция за продажба и наем на недвижими имоти, само ново строителство, директно от инвеститора. В офисите на „Магазин за Нов дом“, ситуирани в мол „Галерия Пловдив“ и в центъра на Пловдив, клиентите си купуват или наемат жилище, офис, производствена или търговска площ, без да плащат комисиона. Тук хората, които вече са пообиколили доста имоти, ясно правят разлика между видяното другаде и новите апартаменти, построени от „Сиенит“. Явно виждат разлика, след като над 90% от обектите в наскоро завършения от



▶ „Западен парк“ е известен като „зеленият“ комплекс на Пловдив, с изключителна локация на метри от Гребната и на минути от центъра на града



▶ „Блек сий стар“ е буквално запазено кътче от рая до морето, извън застроенния Созопол

строителната компания комплекс „Хеброс“ са вече продадени.

### Спестяване

В допълнение към качеството кандидат-новодомиците оценяват и още една насока от дейността на „Сиенит“ - преките продажби чрез „Магазин за Нов дом“. Което означава, че хубаво жилище може да се закупи минимум с 2 до 5 на сто по-евтино, отколкото с посредник (толкова е неговата комисиона). Процесът е максимално улеснен - човек само трябва да отиде в магазина и да си избере стоката, в случая недвижимия имот. В „Магазин за Нов дом“ обаче не само осигуряват качествена стока, но и помагат за осигуряване на финансовите средства за нея. Тук улесняват клиента с безплатни консултации на място за най-добрите условия по ипотечното кредитиране на различните банки - по-голямата част от хората ползват заем при покупка на жилище.

Строителната компания „Сиенит“ чрез „Магазин за Нов дом“ продава пряко на купувачите градски и ваканционни имоти в Пловдив, Хисаря, Банско и край Созопол.

### Нови жилищни проекти в Пловдив

„Сиенит“ продължава да инвестира и строи дори и по време на „кризисния“ период, като само за последните две години са реализирани шест жилищни проекта с около 400 апартамента, както и магазини и офиси на най-комуникативните места в града. Три от комплексите са „зелени“, разположени в паркове или в непосредствена близост до най-големите зелени площи на града.

- Комплекс „Западен парк“ (в широката център до мол „Пловдив“ и Братската могила, комплекс от затворен тип с апартаменти от 63 до 262 кв.м, търговски площи от 20 до 200 кв.м, офиси от 70 до 370 кв.м, подземни паркинги). Това е наистина „зеленият“ комплекс на Пловдив, с изключителна локация - на метри от Гребната и на минути от центъра на града.

- Жилищно-административен комплекс „Хеб-

рос“ на бул. „Марица“ 154 (широк център, на брега на река Марица до „Била-1“, жилища от 42 до 186 кв.м, отделна административна секция с офиси от 60 до 260 кв.м, подземни гаражи и паркоместа)

- Комплекс „Кишинев“ (широк център в кв. „Парк отгъх и култура“ до Хирургите, апартаменти от 62 до 112 кв.м, търговски площи от 80 до 1237 кв.м, гаражи и паркоместа)

- Жилищен и търговски комплекс „Галерия“ (до парк „Лаута“ и мол „Галерия Пловдив“, апартаменти от 31 до 92 кв.м, магазини от 114 до 324 кв.м, гаражи и паркоместа, изключително изгодни цени)

- На ул. „Драган Цанков“ 53, до мол „Марково тепе“ (идеален център, апартаменти от 66 до 283 кв.м)

- На бул. „Шести септември“ 89 (идеален център, до ресторант „Стадиона“, апартаменти от 89 до 116 кв.м)

### Апартаменти в курортите

Построените от „Сиенит“ ваканционни апартаменти са общо около 200:

- Апартамент комплекс „Момина сълза“ в Хисаря (до римската стена и изворите, с минерална вода, с изключителни условия както за пряко ползване от собствениците, така и за управление при отдаване под наем)

- Комплекс „Тринити СПА енд ризорт“ (в центъра на Банско, с обзаведени апартаменти за продажба и апартаменти под наем)

- Комплекс „Блек сий стар“ (близо до Созопол, непосредствено до плажа на къмпинг „Градина“, със 146 апартамента, комплексът е пред изздаване)

За връзка с „Магазин за Нов дом“ тел.: 032/20 30 30, 62 9772, адрес: гр. Пловдив, в мол „Галерия Пловдив“ и на ул. „Петко Каравелов“ 17



**Георги Гърновалийски - настоящ заместник-кмет, БСП****Трябва бизнесът да се обслужва ефективно и да се наблегне на публично-частното партньорство**

► За активиране на бизнеса и създаване на по-благоприятен бизнес климат общината трябва да бъде партньор на бизнеса. Това може да се реализира, като:

- се въведат ефективни практики за обслужване на бизнеса, каквито са електронните услуги, електронната информация, с възможности за обратна връзка;
- чрез публично-частното партньорство се активират нови проекти в областта на инфраструктурата, спорта, туризма и други области;
- пълен достъп до информацията за проектите и мерките, които общината предвижда за подобряване на техническата и бизнес инфраструктура.

**Иван Тотев - настоящ областен управител, ГЕРБ****Бихме създали специален отдел за привличане на инвестиции**

► Това, което ГЕРБ и аз имаме като намерение, е въвеждане максимално бързо на електронни услуги, с които ще избегнем субективния фактор. Заседанията на Експертния съвет по устройство на територията (ЕСУТ) ще бъдат излъчвани по интернет. Но най-важното, което ще предприемем в посока активизиране на бизнеса в града, е създаването на специален отдел "Развитие". Той ще се грижи за привличане на инвестиции в Пловдив, ще поддържа контакти с Българската агенция за инвестиции, ще създаде една "френгли" община към потенциалните инвеститори. Аз възлагам големи надежди на създаването на този специален отдел, който да се грижи за икономическото развитие на Пловдив.

**Дани Каназирева, независим Големите данъкоплатци заслужават специално отношение, за да си вършат работата**

► Не искам да занижавам ролята на гържавата, когато става дума за условията за бизнес. Но кметът на Пловдив е този, който трябва да направи важни неща:

- да разтовари бизнеса от административна бюрокрация. Бизнесът не може да чака акт на кмета или на заместника му с месеци или с години;
- общината е равнопоставен субект в гражданския оборот. Следователно трябва да печели и да бъде коректна с партньорите си в бизнеса;
- за големите данъкоплатци - специално отношение чрез нов отдел в общината, така че да могат да си вършат работата по телефон или по електронен път.

**Славчо Атанасов, настоящ кмет на Пловдив, ВМРО-НИЕ****Община Пловдив има нужда да увеличи територията си за потенциалните инвеститори**

► Пловдив се задържа заради прекалено тесните си граници. Площта на града съвпада с общината, което пречи на икономическото развитие заради изкуствено създадените общини "Марица" и "Рогопи". Водя борба за закриването на тези общини и за присъединяването на близки села. Така хазната на града ще бъде по-пълна, защото големите предприятия, които са на метри от Пловдив, не плащат данъците си на града, въпреки че се ползват изцяло от административните му услуги и от инфраструктурата. Ще продължа да работя за утвърждаване на отличен бизнес климат, така че да привлечем значими инвеститори.



Страницата подготви Михаил Ванчев  
\*Кандидатите са подготвени по азбучен ред.



## ВИСШЕ УЧИЛИЩЕ ПО АГРОБИЗНЕС И РАЗВИТИЕ НА РЕГИОНИТЕ

Парите се търкалят по българските земи! Някои ги събират, а други чакат бингото!

### Бакалавърски и магистърски степени в областите:

- Мениджмънт
- Туризъм
- Икономика
- Агробизнес
- Управление на общините

С решение на Народното събрание (бр. 54 от 15.07.2011 г.) Висше училище „Земеделски колеж“ прерасна във Висше училище по агробизнес и развитие на регионите (ВУАРР)

### Информация за кандидат-студенти

Пловдив: 032/960360; 032/960315  
Велико Търново: 062/603938  
Русе: 082/823931

Признават се оценки от матури!

Осигурен стаж в чужбина!

[www.agricollege.com](http://www.agricollege.com)  
[www.uard.bg](http://www.uard.bg)

Инвестирайте в себе си!

Най-силната мотивация на българина е завистта към съседа! Детето на съседа вече е студент във ВУАРР!



Научни изследователи:

# Овощарството и месодайното животновъдство може да заменят тютюна в Кърджалийско



СНИМКА SHUTTERSTOCK

Учени проучват близо 1.4 млн. дка обработваема земя, за да дадат алтернатива за агробизнес в Източните Родопи

Отглеждането на тютюн, което е основен поминък на населението в района на Кърджали, може да бъде заменено с овощарство и месодайно животновъдство. До този извод са достигнали екип от 20 учени от Висше-

то училище по агробизнес и развитие на регионите (бившият Земеделски колеж в Пловдив), които работят по проекта "Изследване на приоритетите в производството на храни от растителен и животински произход в Кърджалийска област".

Целта на проекта е да отговори на въпроса какво ще се прави, след като заради ангажимента си към Европейския съюз държавата спре субсидиите за тютюнопроизводството. В

Кърджалийско може да се отглеждат ябълки, череши, сливи, праскови, круши, орехи, лешници, маслини, овце, посочват учените.

## Сметките

В рамките на проекта е изчислено, че за две години може да се възвърне инвестицията от близо 33 хил. лв., необходима за купуване и отглеждане на 100 овце от френската месодайна порода "Мутон Шароле". За целите на проекта е купено

стадо от тази порода.

За разлика от българските овце, които изминават "като туристи" по 15 км на ден, френските животни са "като сенокосачки" - минават по 500 метра, но изяждат дори и тръните, обяснява доц. Васко Василев, директор на департамент "Икономически и общообразователни науки" във ВУАРР.

Друг резултат от проекта са теоретично разработените технологични карти, според които може да бъдат постигнати неколккратно по-висок добив и приходи при въвеждането на нови технологии в производството на плодове. Така добивът при ябълките например от 1.2 тона при старите технологии става 4 тона при новите. Превърнато в приходи, това е близо 3800 лв. при използване на нови технологии срещу 440 лв. със старите. При другите овощки изчисленията водят до подобни резултати (вж. таблицата).

Дали обаче подобни резултати ще се получат на практика? За да докажем това, сме направили експериментални овощни градини в региона, които вече дават плодове и всеки може да ги види, обяснява Василев. След две години, в четвъртата година на плододаване, овощните дървета ще достигнат 100-процентова плододаване и тогава ще имаме окончателно потвърждение на предварителните изчисления, допълни той.

## Финансирането

Проектът "Изследване на приоритетите в производството на храни от растителен и животински произход в Кърджалийска област" е на стойност 440 хил. лв. От тях около 300 хил. лв. се финансират от Фонда

за научни изследвания към Министерството на образованието, а останалите са съфинансирани от висшето училище. Срокът на изпълнение на проекта е три години. Задача на проекта е да изследва почвените и климатичните условия за всички 1 367 704 дка обработваеми земи в Кърджалийска област.

## Шансовете за района

В Кърджалийска област се отглежда ориенталски тютюн върху 100 031 дка, но след като държавата спре субсидиите в сектора, населението ще трябва да се преориентира.

Производството на храни има перспективи, тъй като цените през следващите години вероятно ще растат. Но на производителите все повече ще им се налага да търсят международни пазари за реализация на продукцията. Според учените от ВУАРР това ще означава въвеждане на нови агротехнологии, нови сортове плодове и нови породи животни и най-трудното - сдружаване на дребните производители.

Проблем в Кърджалийско и в Източните Родопи е, че обработваемата площ, която се пада на глава от населението, е близо два пъти по-малко от средното за страната - средната снабденост с обработваема земя на един жител в района е 2.97 дка. От десетилетия системата на финансиране, субсидиране, изкупуване и премиране на производителите на тютюн работи. Семейства могат да си осигурят поминък, като обработват по 5-7 декара. Сега пред тях и пред целия регион на Източните Родопи стои въпросът как със същата площ и труд хората да повишат стандарта си на живот.

Михаил Ванчев

## РЕКЛАМНО ПОЗИЦИОНИРАНЕ



## “МИГ ИНЖЕНЕРИНГ” ЕООД

гр. Пловдив, ул. "Христо Г. Данов" N22, ет. 3 тел./факс: 032/625 400  
e-mail: mgorchov@abv.bg, www.migengineering.bg

## История

През юни 1990 г. инж. Митко Горчов регистрира фирма ЕТ "МИГ ИНЖЕНЕРИНГ", а през 1997 г. с оглед на подобра оперативна дейност регистрира фирма "МИГ ИНЖЕНЕРИНГ" ЕООД. Предметът ѝ на дейност е проектиране и строителство в страната и чужбина на всички видове обекти - жилищни, промишлени, търговски, инфраструктура и др., доставка и монтаж на отоплителни, вентилационни, климатични, водопроводни, електроматериали и съоръжения, транспортна дейност в страната и чужбина, външно и вътрешно обзавеждане, дизайн, ремонтна дейност, търговия, включително външнотърговска дейност, посредничество, представителство и комисионерство, както и всяка друга дейност, която не е забранена изрично от закона.

## База

"МИГ ИНЖЕНЕРИНГ" ЕООД има изградени съвместно с германски фирми и



► Новозградяща се жилищна сграда с магазини на партерния етаж, гр. Пловдив, ул. Христо Г. Данов 19

предадени над 30 строежа в Германия, както и много повече от 100 строежа в България. Фирмата има собствени заготовителни бази. Базата в Пловдив е на площ 7000 кв. м, оборудвана със съвременна модерна машинна екипировка, осигуряваща високо качество на произведените елементи и заготовки за дейността ѝ, както и за външни клиенти. "МИГ ИНЖЕНЕРИНГ" е член на Камарата на строителите в България и е вписана в Централния

професионален регистър на строителя.

## Обекти

Сред обектите на фирмата са: обекти на "Асарел-Медет" АД ("Реконструкция и модернизация на инсталацията за излужване (МБИ) - SX-EW", "Изграждане на нова циклично-поточна технология (ЦПТ) за транспорт на откритка от рудник "Асарел"), жилищен комплекс от затворен тип "Марица Гардънс", офис сграда в неокласически стил на бул. "Шести септември" в Пловдив, първият екозащитен завод в България (с. Шишманци), уникален логистичен център за замразени хранителни продукти, футболно игрище на ул. "Сергей Румянцев" в Пловдив, разширение на Баварския парламент в Мюнхен, Германия, Райфайзен банк 1 и 2 Фелдкирхен до Мюнхен и още много други. Сред бъдещите проекти е новият делови център на "МИГ ИНЖЕНЕРИНГ" в Пловдив.



► Реконструкция на корпус "Ситно трошене", "Асарел-Медет"

■ За да се реализира продукцията, ще трябва да се въведат нови сортове и породи и да се сдружават дребните производители



► Стаго от френската месодайна порода "Мутон Шароле" вече се отглежда в района. Общите от тази порода поддържат по-добре пасищата, отколкото българските

## Разлика в дохода от отглеждане на овощки при използване на нови технологии\*

ВИД	ДОХОД ПРИ ИЗПОЛЗВАНЕ НА НОВИ ТЕХНОЛОГИИ (В ЛВ.)	ДОХОД ПРИ СТАРИ ТЕХНОЛОГИИ (В ЛВ.)
ЯБЪЛКИ	3760.30	440.30
КРУШИ	2042.90	642.90
ОРЕХИ	9 446.60	2 806.60
СЛИВИ	2093.30	423.30
ЧЕРЕШИ	3046.80	596.80
ПРАСКОВИ	1820.10	395.10

\*ПО ПРЕДВАРИТЕЛНИ ИЗЧИСЛЕНИЯ  
ИЗТОЧНИК: ВУАРР

## РЕКЛАМНО ПОЗИЦИОНИРАНЕ

Димитър Маджаров, управител на “Димитър Маджаров -2” ЕООД

# Смисълът на нашия бизнес е: качеството – над всичко

Компанията инвестира 2 млн. лв. в нова техника, за да защити позициите си на производител на продукти от висша класа

**► Господин Маджаров, за почти двадесет години работа компанията ви е приемала различни преизвикателства. Кои са бизнес изкушенията, на които не се поддадохте?**

- Ние и двамата с моята съпруга сме специалисти в определени браншове. Тя – в мляко, аз – в месо. Ние, двамата, сме избегнали изкушението компанията ни да тръгне да развива друг бизнес, предпочитаме специализацията, която имаме. Да, ако човек има бизнес в различни направления, се надява, че ако едното не върви, другото ще е в добра форма. Неудобството е, че трябва да наблюдаваш много различни неща и решенията идват по-бавно. Този тип диверсификация на рисковете обаче не е за нас, ние не искаме да излезем от сферата, която познаваме. Тук сме в състояние да вземем много по-точни и много по-бързи бизнес решения.

**► А изкушението качество?**

- Не, не сме се поддавали на изкушението да намалим качеството на нашите продукти и да слезем например в по-ниска ценова категория. А изобщо не сме си и помисляли да хитруваме на дребно с влошаване на качеството – клиентът веднага ще го усети. Отношението към качеството не се е формирало за един ден. Ние и сега работим постоянно в тази насока – да създаваме добри и качествени храни. Аз самият съм кулинар, който обича добрата храна. Това е още един – личен – довод, за да не правя компромис с качеството.

**► Откъде купувате качествени суровини, за да правите качествени**



**продукти?**

- Млякото го купуваме изцяло от българския пазар, 95 на сто от месото също е българско. Който ми каже, че няма качествени български суровини, нека да опита от нашите продукти. Те няма как да бъдат произведени, ако млякото и месото са с по-ниско качество.

**► В конкуренцията за по-качествена суровина кои са вашите говори пред купувача?**

- Цената, разбира се. Всяко качество си има цена и е въпрос на стратегия дали можеш да си позволиш. Ние искаме суровината, която пристига в предприятията ни, да отговаря на определени стандарти. Плащаме, да отговаря на определени стандарти. Плащаме, да отговаря на определени стандарти. Плащаме, да отговаря на определени стандарти. Това е начинът. Разбира се, поддържа традиционни връзки с производители от цялата страна, имаме си доверие. За месото например можем да кажем, че работим с три-четири кланици в България, които отговарят на нашите изисквания. Нещо повече – според възможностите си помагаме на фермерите при покупката на фуражи и на животни, но нека да си признаем, че възможностите ни не са много големи.

**► Качествено производство се прави с качествени хора. Вярно ли е това за “Димитър Маджаров-2” ЕООД?**

- Абсолютно вярно. В компанията работят хора, които са постъпили още през 1994 г., когато започва производството ни. Те са много опитни и много отговорни. Новите хора пък се обучават специално и това е инвестиция, която винаги е необходима за бизнеса.

**► Ефективен мениджър като вас със сигурност вържи винаги под око разходите на компанията. Как се намаляват разходите при вас?**

- Намаляването на разходите в едно добре работещо предприятие може да стане, но в малки граници. Не можеш да сваляш разходите на 50 процента, когато ги свалим с 3-4 процента сме доволни. Иначе начините са известни на всеки бизнесмен – подобряване на организацията, подобряване на технологиите, ефективно използване на работната сила и на машините. Но всеки сам си има рецепта за комбинацията от различните фактори.

**► Как прогавате прогуктите с марката “Маджаров”?**

- Търговската политика на компанията е отговорност на дъщеря ми. Работим с почти всички търговски вериги в цялата страна. В големите градове имаме дистрибутори на нашата продукция. Ние работим средния и високия ценови клас и на практика не се конкурираме с всички фирми от бранша, а само с тези, които са като нас.

**► Кои са основните ви инвестиции в последните години?**

- В края на 2009 и началото на 2010 г. завършихме проект по мярка 123 “Развитие на селските райони” и закупахме няколко машини за месопреработвателното предприятие. Проектът бе на стойност

около 1 млн. лв. Още един проект на същата стойност реализирахме през 2010 г. – реконструкция на енергийния корпус на предприятието за преработка на мляко. Финансирани сме ги със собствени средства и чрез кредити. Очакваме реализация и възвръщане на част от вложените пари, но тези проекти бяха крайно необходими, затова бързахме да ги осъществим със собствени средства.

**► Какви са очакванията ви за 2012 г.?**

- Не очаквам да бъде лесна. Според моите прогнози, ако има някакво оживление, то ще настъпи най-рано през късното лято или през есента на 2012 г.

**► Ако това се случи, как ще реагирате?**

- Имаме капацитет да

го направим. По принцип когато икономиката е в оживление, хората развързват кесията и купуват по-качествени продукти. Това ще бъде нашият шанс за увеличаване на производството, да разнообразим асортиментите. Един урок от кризисното време обаче няма да забравим – винаги да разполагаме с оперативен резерв, защото пазарът не може постоянно да расте.

Имаме намерение след 5-6 години да направим ново млекопреработвателно предприятие. Когато ни свърши плащането на сегашния инвестиционен кредит (след 4.5 години), бихме могли да си позволим отново една по-голяма инвестиция. Но ни трябва и малко кураж от по-оживена икономика.



## Фирмен профил

► Фирма “Димитър Маджаров-2” ЕООД е създадена през 1991 г.  
 ► През 1994 г. започва производство на колбаси. През 1999 г. – и на млечни продукти.  
 ► Днес компанията е запазила двете си основни направления – предприятие за месопреработка в Пловдив и предприятие за млекопреработка в гр. Стамболийски.  
 ► Общо заетите в тях са 350 души, като в двете

предприятия има едناкъв брой разкрити работни места.

► Годишният оборот е над 38 млн. лв. (без ДДС). Оборътът на млекопреработвателното предприятие е с около 5 на сто по-голям от месопреработвателното.  
 ► Компанията поддържа нивата на оборотите малко под тези на силната 2008 г. като стойност, но не и като натура. Тогава цените на суровините за основните производство на “Дими-

тер Маджаров-2” ЕООД бяха по-високи.

## Позиции

► Фирма “Димитър Маджаров-2” е сред десетте най-големи производители на месни и млечни продукти в България.

► В Пловдивския регион компанията (според класация на Търговската промишлена камара в града) е на 50-а позиция по големина на приходите за 2010 г.

► В своя бранш компанията е в челната тройка на региона.



► Фирмата работи само с качествени продукти. Месото е от три-четири кланици в България, които отговарят на изискванията. Според възможностите си фирмата помага на фермерите при покупката на фуражи и на животни



# Всяка пета бутилка българско вино се произвежда в Пловдивско

За 2011 г. винопроизводителите казват, че има повече грозде. Очакват и по-добро вино

През 2011 г. в Пловдивско реколтата от грозде ще е най-високата за последните 10 години, отчитат местните производители. Винарите очакват да бъдат прибрани и преработени около 170 хил. т грозде от масивите в цялата страна, което е доста повече в сравнение с близо 148.5 хил. т за 2010 г. А предварителните им изчисления са, че за тази винарска година ще произведат около 110 млн. л вино, или малко повече от миналогодишното производство от около 103 млн. л. А в Пловдивско от години се произвежда всяка пета бутилка вино.

## Най-големият производител

Най-големият производител на вино в Пловдивска област - "Винпром Пещера" АД, очаква през 2011 г. реколтата от 30 хил. т бяло и червено грозде. Компанията разчита не само на 15 хил. дка собствени лозя, но и на добивите на над 100 лозяри, които по традиция работят съвместно с компанията. За първи път в историята на предприятието през 2011 г. 80% от младите лозя ще дават плод. Разбира се, от малките лози не може да се очаква най-доброто грозде и така ще бъде поне още няколко години. След около 3-5 години обаче от "Винпром Пещера" АД можем да очакваме вина, които ще бъдат забелязвани от по-платежеспособни ценители.

Според изпълнителния директор Иван Папазов компанията вече е изградила традиции във взаимоотношенията си с водещи френски, италиански, германски и други производители. Те ежегодно идват в България, за да видят лозовите насаждения на българското предприятие и да обменят информация за новости в технологично и техническо отношение. "Чуждестранните ни партньори започват да признават, че насажденията ни са съизмерими с тези в Италия и Франция", коментира Папазов.

## Хитрости Технология "черна змия"

► Макар и гроздето тази година да е много, винарите са скептични, че крайният продукт ще е по-качествен на 100%. Във винарските среди например се говори, че тази година ще прибегнат до т.нар. техника "черната змия".

► Името на техниката идва от това, че винарите поставят маркучи в съдовете за ферментация и така голиват вода и разреждат гроздовата мът, която иначе не уска да ферментира.

# 110

► млн. л вино ще бъдат произведени през винарската 2011-2012 г., прогнозираят винопроизводителите

## Бутиците за вино

Наталия Гаджева и съпругът ѝ - съсобственици на винарско имение "Драгомир" - от години произвеждат по 60 хил. бутилки годишно. Точно заради лимитираните количества вино Наталия Гаджева казва, че има основание да твърди, че нямам лош гроздобер - винаги могат да подберат най-доброто грозде за нуждите си. Заради високата динамика на захарите гроздоберът във винарско имение "Драгомир" през тази година бе много къс във времето, обяснява тя. Двамата майстори на елитното вино обаче са направили толкова гъст график на приемане на необходимите им около 75 т грозде, че успяха и за тази реколта да се възползват от добрите захари в него, както и да запазят отличната му киселинност и фенолната запасеност.

**Нетипичната година**  
За Александър Канев - управител на най-перспективна-

та винарска изба в страната "Анжелус естейт", гроздовата година е нетипична. За първи път стартира беритбата на сорта "Мерло" толкова рано - на 16-17 септември. За радост на завършилия в Швейцария винен специалист обаче белите сортове грозде - "Шардоне", "Совиньон блан", "Траминер" и "Вионие" - са дали отлично грозде, макар че са само в първата си година на плододаване. "Това ни обнадеждава, че можем да постигнем и елитни бели вина, защото с червените вече доказваме качество, което е много добре прието от европейските винени ценители", коментира Канев. В имението "Анжелус естейт" са засадени 1065 дка, от които тази година се берат 100 т грозде - 25 т бяло и 75 т червено. Оптимистичната прогноза е, че през 2011 г. винарската изба на "Анжелус естейт" ще произведе не повече от 60 хил. бутилки вино. Голяма част от тях вероятно пак ще бъдат за износ.

Михаил Ванчев

## Новости

# Винопроизводителите внедряват нови технологии

По-големите компании вече използват комбайни за бране на грозде и специални машини за сортирането му

За някои компании тази година е по-различна не само заради добрата и качествена реколта, но и в технологично отношение. В "Анжелус естейт" например за първи път не само в рамките на компанията, но и в страната ще се използва сортиро-

въчна машина за качествено грозде. Тя се справя по-бързо и по-добре от ръцете и очите на 40-50 сръчни жени, казват от компанията. Със специални датчици за цвят и за размер на отронените зърна машината подбира само онези от тях, които поиска технологът. Любопитно е, че различните от зададените като еталон зърна, както и парченцата листа, случайно попаднали на лентата, просто се издухват със сгъстен въздух от стотици дюзи.

Във "Винпром Пеще-

ра" прилагат за първи път в беритбата на гроздето комбайни, с които заменят стотици работни ръце. За специалните си селекционни ракии и вина беритбата, разбира се, продължава да бъде ръчна, но с гроздокомбайна вече се прави и нощно бране. Логиката на нощния гроздобер е, че плодът се прибира при по-ниски температури. Това позволява гроздето да бъде прибрано при оптимален баланс на необходимите качествени показатели, казват от компанията. **П**

## РЕКЛАМНО ПОЗИЦИОНИРАНЕ

# “Хелиос - метал център” с 40% ръст на производството през 2011 г.

Компанията попада в полезрението на най-големите инвеститори в промишлеността

► **Господин Василев, какви икономически резултати се очертават за вашата компания “Хелиос - метал център” ООД през 2011 г.?**

- Със сигурност годината е работна и усилна. Ние окончателно променихме структурата на нашето производство. През 2008 г. около 90 на сто от продукцията ни отиваше за жилищното строителство. През 2011 г. 80 на сто от нея вече е предназначена за промишленото и инфраструктурното строителство. Работим метални заготовки и арматури за автомагистрала “Тракия”, за разширенията на автомагистрала “Марица”, за рехабилитацията на пътна инфраструктура, както и за жп линията Пловдив - Свиленград. Останалите 20 на сто от продукцията ни в голямата си част е предназначена за промишлени и търговски обекти. Построихме две логистични бази на “Туборг” в София и Шумен с по 20 дка площ и по 6-7 дка модерни халета. Предстои строителството на още две, като още тази есен вероятно ще започнем да строим базата в Пловдив. А металите, които подготвяме за жилищно строителство, вече са много малко. Общото ни впечатление от индустрията е, че тя е основният двигател за нашия бранш и с нейното съживяване нарастват и нашите обеми. Нашата компания вече попада в полезрението на главните инвеститори, което беше непосредствената ни цел през последните 1-2 години.

► **Доволен ли сте от темпа на развитие на компанията?**

- Развиваме се разумно. Коего значи не скокообразно, както се случи с наши колеги, които направиха безумни покупки на машини и активи, а сега не са в състояние да ги натоварят. Общите ни инвестиции през 2011 г. са на стойност около 1 млн. лв. Купихме например машина за перфорация на стомани, с която извършваме операцията вече не с 4-5 души, а с един. И то по-бързо и по-качествено. Увеличаваме двойно капацитета на бояджийския цех и купихме повече техника, за да увеличим възможностите си за монтаж. Следващата година имаме намерение да направим ново хале в базата ни в Бургас, а в София ще възстановим производството.



► **Кирил Василев, управител на “Хелиос - метал център” ООД**

► **Колко заети има общо в “Хелиос - метал център” ООД?**

- Сега имаме около 170 души персонал и сме с

около 20 процента по-малко в сравнение с 2008 г. Но с тези хора сме увеличили реалното производство (в тонаж) спрямо мина-

лата година. Като гледам справките, най-успешните ни месеци са януари - с двукратно увеличение на производството спря-

мо 2010 г., февруари сме произвели почти три пъти повече, от март обемите ни се изравняват. Средно с около 40 на сто ни е по-голямо производството от миналата година. Тогава изработихме около 30 000 - 31 000 т метални изделия на стойност около 26 млн. лв.

► **Господин Василев, когато ми казвате, че сега произвеждате повече продукция с по-малко хора, сигурно имате отговор и на въпроса: по-рано не можеше ли така?**

- Можеше, със сигурност можеше. Обаче когато на бизнеса му върви “на ура”, нямаше кой да прави такива тънки сметки. Но като дойде кризата, почваш да оглеждаш кой ти е излишен, защо ти е излишен, кой разход можеш да отрежеш. Всяко развитие поражда създаване на нови работни места. Но част от тези работни места са така наречените гъзоседи, извинявайте за израза. Имам приятел, който казва: имали в една фирма излишен стол, винаги се намира задник за този стол. Това важи не само за администрацията, разбира се. От 2011 г. обаче започнах да възстановявам някои позиции. И създавам нови.

► **Какви например?**

- Ами неприятно ми е да го призная, но сега аз съм вече не толкова производител и търговец, отколкото адвокат. По-рано използвахме външни консултанти по правни въпроси, сега си имаме юрист във фирмата. За жалост един от неразрешимите проблеми в момента е външната задлъжнялост към нас. Сега преди всеки договор проверяваме всичко и задължително застраховаме риска си. Не съм склонен да авансирам стоково фирми, които не са публикували баланса си или са регистрирани преди три месеца. Лошото е, че се появиха проблеми с фирми, с които досега сме работили добре. При това големи държавни фирми. Или големи чуждестранни фирми.

В резултат - няма да направим по-добри печалби от 2010 г. Но няма да имаме никакви задължения и все пак ще сме на плюс. Разчитам, че през следващите години това, което сме успели сега да съхраним и дори да развием, да ни се отплати. И не става въпрос само за машини и за екип, а и за положителната агестация, която получаваме след всеки успешен обект.

## ХЕЛИОС МЕТАЛ ЦЕНТЪР



“Хелиос - Метал Център” ООД е водещ производител и доставчик на арматурни заготовки за строителните фирми в България и чужбина. Със своя 5 000 кв. м покрита площ, цех за арматурни заготовки, фирмата достига капацитет до над 2 000 тн месечно. Произвежда заготовки всякаква сложност, по спецификация на клиента, при стриктно спазване на поетите ангажменти и срокове за доставка.

Основен приоритет в дейността на “Хелиос - Метал Център” ООД са изработката и монтажът на леки и тежки метални конструкции. Влаганите в производството стомани са с гарантирано високо качество, от доказани и сертифицирани световни доставчици, а използваните машини са с безспорни характеристики.

Фирмата притежава уникалната Schlick roto-jet машина за почистване на метали чрез бластиране, абкант за огъване на ламарина с дължина до 6000 мм и машина за съставни сечения с дължина до 18000 мм и височина до 2000 мм. Още през 2009 г. фирмата пуна в експлоатация бояджийна камера FIRAT, FBK 15000. Произведена при използване на най-новата технология CNC машини, камерата е незаменим помощник при производството на метални конструкции.



„Хелиос - Метал Център” ООД има одобрена система за производствен контрол и е сертифицирано по БДС EN ISO 9001:2008. Регистрирано е в Централния професионален регистър на строителя.



Пловдив 4004, бул. “Александър Стамболийски” 9 А,  
централа: 032/67 02 17, търговски отдел: 032/ 67 49 08  
Технически отдел: 032/ 67 02 18  
e-mail: [office-plovdiv@hmc.bg](mailto:office-plovdiv@hmc.bg);

[WWW.HMCBG.COM](http://WWW.HMCBG.COM)

# Мол "Марково тепе" има нов собственик



## От новорегистрираната компания разкриха намеренията си да довършат проекта

Мол "Марково тепе" в Пловдив, чийто строеж "замръзна" през септември миналата година заради 45 млн. EUR необслужен дълг, има вероятност да се пробуди, след като се сдоби с нов собственик. Купувач е "Марково тепе мол" ЕООД, която спечели търга на Инвесткредит банк - австрийския кредитор на фалирания мол.

### Купувачът

Най-добрата оферта в търга е на регистрираната в Кипър компания "Атиумко лимитид", която е собственик на "Марково тепе мол" ЕООД. Стойността на сделката остава в тайна. Тя обаче отново се финансира от Инвесткредит банк, пише в "Труд".

Интересното е, че молът беше официално продаден на 15 септември. Това е и датата на регистрация на компанията купувач "Мар-

ково тепе мол" ЕООД, а адресът ѝ съвпада с този, на който се е помещавал старият собственик "Мелина", пише електронното издание на в. "Марица".

По думите на управляващия Тобиас фон Крайслер финансирането на довършителните работи по мол "Марково тепе" е осигурено и самото строителство предстои да започне. За довършването на мола са необходими около 12.5 млн. EUR.

### Как се стигна готук

Работата по мол "Марково тепе" замря, след като българо-израелската компания "Мелина" спря да обслужва кредита си към Инвесткредит банк. Тогава банката пое контрола върху фирмата и заложеното имущество.

Инвесткредит банк организира през лятото публичен търг за продажбата на

"Мелина" с всички активи и пасиви. Най-добрата оферта е била на дружеството "Атиумко лимитид", което представлява група инвеститори, които не желаят да разкриват имената си, пише в "Труд". Фон Крайслер уточнява обаче, че те имат опит в областта на недвижимите имоти.

Според управителя на новата фирма собственик за почти половината търговски площи вече има подписани договори. Той изрази надежда, че заради експанзията на много модни вериги ще успеят да привлекат и още наематели, защото местоположението на търговския център е "отлично".

**Пусковият срок се забави с три години**

# Шест европейски производителя на лодки и гребла посетиха състезание в Пловдив

Много от гребците наемаха съоръжения и екипировка за стартовете на европейското първенство

Сто и петдесет лодки - точно толкова участваха на Европейското първенство по гребане в Пловдив, което се проведе миналия месец. Как обаче пристига такава флотилия? Част от отборите, които може да си го позволят или които имат по-малко път до Пловдив, бяха натоварили лодките си на влекач и така акостираха на гребния канал в Пловдив, сглобиха уредите си и гребците влязоха на вода точно с екипировката, с която са свикнали. Повече от 20% от отборите обаче предпочетоха другия вариант - да наемат лодка на място.

Няколко компании предлагаша на гребния канал от лодки и гребла до специални ръкохватки за греблата и обувки за гребците. Италианската Fillipi се оказа най-атрактивният партньор за повечето отбори от Цен-

трална Европа. Нейният директор по продажбите Давид Филипи каза, че ако например един отбор реши да си купи единична лодка (т.нар. скиф), цената е около 6000-7000 EUR. Ако лодката е за осем състе-

**24**

► хил. EUR е базисната цена на осемместна лодка

затели, базисната цена е 24 000 EUR.

Всяка година семейната компания Fillipi произвежда и продава по 1000 лодки по цял свят. Във всички отбори, които участваха на първенството, а те са 28,

ние виждаме наши лодки, гордо казва Филипи. Три от фирмените лодки взеха и медали от шампионата.

Големите конкуренти на Fillipi са германските производители. Сред българските гребци напри-

мер лодките на Epracher предизвикват завистливи погледи.

Компанията най-често ги произвежда точно по размерите на състезателите, но това обикновено си го позволяват най-добрите.

Литовско-унгарската фирма Bраса-sport също беше на гребния канал в Пловдив, за да покаже, продаде или даде под наем своите продукти.

Bраса-sport произвежда гребла с карбонови нишки, както и с други съвременни материали, които са леки, гъвкави и много издръжливи на натоварването при гребането. Според търговския представител Мартинас Бичковас в гребането модата няма значение.

Греблата по-рано са правени от дърво, а сега от специални изкуствени материали и макар видът им да е много различен, успехите в този спорт идват от усилията на гребците, а не от дизайна на лодката или на греблото, обяснява Бичковас.



► Повече от 20% от отборите предпочетоха да наемат лодка на място, вместо да пренасят собствено оборудване

СНИМКА SHUTTERSTOCK

Михаил Ванчев

**Интервю** Елза Маркова, изпълнителен директор на “Белла България”

# Отговорихме на кризата с по-разнообразен асортимент

“Белла България” създава собствена дистрибуторска мрежа в Гърция

► **Госпожо Маркова, какво беше пазарното поведение на холдинг “Белла България” по време на кризата?**

- Отговорихме на кризата с по-разнообразен асортимент, адекватен на създадите се нови потребителски очаквания. Станахме максимално гъвкави и светкавично реагираме на намалялата покупателна способност, което е много важно за запазването на пазарните дялове на една компания. Успяхме да постигнем трудния баланс между цена и качество. Продължихме активно да лансираме нови продукти, като подобрим планирането, повишихме ефективността и оптимизирахме

разходите. Доказахме, че можем да преодоляваме предизвикателствата и дори да печелим от това.

► **Как постигате ръст в износа? Кои са пазарите, на които стъпихте? Какво изнасяте?**

- Започнахме активно да изнасяме зад граница през 2009 г. Преди това обаче натрупахме значителен опит в разработването и лансирането на продукти на румънския пазар. Днес продукцията ни се реализира на четири континента и в над 20 страни - Турция, Гърция, Кипър, Англия, Белгия, Холандия, Италия, Испания, Швейцария, Дубай, Ливан, САЩ, Австралия и др. За 2010 г. постигнахме двоен ръст на експорта, а в плановете ни за бъдещето фигурират още по-амбициозни проекти.

Присъствието ни на чуждестранните пазари

винаги е съобразено със спецификата им.

Във фокуса на износа на компанията са тестените продукти, които се посрещат с доста голям интерес по света.

Понякога се налага да разработваме специални рецептури, които да отговарят на вкуса на потребителите. Компанията е гъвкава в това отношение и успява да задоволи местните потребителски нужди и вкусове.

► **На българския пазар има ли промени в позициите на основните компании във вашия сектор?**

- През 2010 г. запазили водещите си позиции. Пуснахме и първите функционални месни продукти в страната, създадени специално за деца. Новата серия “Сачи за деца” е разработена под контрола на Българската педиатрична



асоциация (БПА), която е и основен консултант по проекта.

Освен това продължихме да развиваме произ-

водството на тестените продукти с марка BELLA, като инвестирахме в изграждането на втора специализирана фабрика в

Свиленград. Инвестирахме и в създаването на собствена дистрибуторска мрежа на гръцкия пазар.

**Михаил Ванчев**

## РЕКЛАМНО ПОЗИЦИОНИРАНЕ

# КЦМ - откровено за нашите 50 години

Паметта е част от човешката същност. Тя е коренът, който ни свързва с всичко ценно и значимо, заради което си струва да живеем



► **Април 1959 г.** започва първият етап от строителството на Оловно-цинковия комбинат край Пловдив



► **На 24 октомври 1963 г.** са получени първите количества оловно-калцеева сплав



► **Фотю Василев, леяр-формовчик в РМЦ - 1975 г.**



► **Николай Захариев, пещар сребърни полупродукти и късобарабанна пещ**



► **КЦМ прилага съвременни технологии за производство на цветни метали. Естакада към пържилната пещ**

**Т**е са третото поколение на КЦМ. Първото беше на ентузиастите создатели. Второто - на прагматичите, които опазиха направеното и извоюваха лидерска позиция тук, на Балканите. И третото е това, което прави от металургичната компания забележима европейска величина сред производителите на олово и цинк. Всяко от трите поколения металурзи в КЦМ може да каже с гордост, че е произвеждало най-качествените метали на своето време. И ще бъде вярно. Всяко от трите поколения металурзи може да каже с увереност, че е превъзмож-

нало предизвикателствата на своето време. И ще бъде вярно. Има нещо, което е карало всички тези хора на своето време да влизат в

КЦМ и повечето от тях да работят в предприятието до края на кариерата си. Може би защото вярват, че заедно създават нещо значимо.



► **11.11.2005 г.** открита е Централната пречиствателна станция в КЦМ. Съоръжението е втори етап от проекта за намаляване на замърсяването, финансиран от Японската банка за международно сътрудничество и Черноморската банка за търговия и развитие

# От шербето до бозата

Източната напитка е била популярна в България, преди да продължи на Запад и да започне да се казва "сорбе" и далеч преди да бъде заменена от кока-колата

В края на XIX век, когато Джон Пембъртън\* все още не бил наясно дали неговата кокаинова кола е сироп или лекарство и едва успявал да продава половин дузина чаши на осмелилите се да опитат странното питие в местната аптека, в София можело почти на всеки по-голям площад да пиеш традиционния за Ориента шербет. Шербетът също е на билкова основа, с типичния за Изтока екзотичен вкус, фантазия и изтънчен начин на приготвяне. Това обикновено е сладък сироп - вода и захар, с аромати на цветя. Теменужки, люляк, нарциси и роза, която е на особена почит в източния свят. Най-редкият и ценен шербет се е приготвял от водни лилии - цвете, което поради климатичните особености на Далечния изток е било извънредно ценно и рядко срещано.

В Османската империя, в двореца Топкапъ сарай в Цариград, към кухнята на сладкарите е имало специално отделение, занимаващо се само с правенето на шербет. Това е така, защото напитката се е пиела по традиция на обяд и на вечеря вместо вода. Едва стотици години след този обичай наследникът на кокаиновата кола е рекламиран като особено подходяща напитка към храната. Майсторите шербетчи от двореца на султана са експериментирали с всякакви вкусове и комбинации, включително с естествено газирани вода. Видът и красотата на самото цвете също имали значение, цветята и изобщо флоралните мотиви са в основата на ислямското изкуство изобщо. Много от личните имена и в днешна Турция са на цветя, както и в България впрочем. И така с постепенното откриване на ислямския Ориент западният свят усвоил и заобичал много от обичаите и привичките му.

Така например шербетът бил "открит" от французите, които

► Продавач на шербет, албанец, вероятно Истанбул, архив на Алберт Кан, около 1912 г.



► Продавач на боза от Шопско пред Офицерския клуб в София, 30-те години на XX век



► Продавач на шербет, албанец - София, 20-те години на XX век. Малкият съд, подобен на лейка, служи за измиване на чашите, в които се продава напитката



го нарекли "сорбе" и прибавили сладолед към него. У нас най-разпространен бил шербет с канела или карамфил - старите български турци и до ден днешен си спомнят този аромат, който бил сякаш "от рая". Сега те приготвят шербет предимно за религиозни церемонии - погребения, молебени, байрам. Имат специален шербет за Рамазана, когато се пости - той успокоява гладния стомах. Рецептата е: корен от женско биле, карамфил, сушени кайсии, канела, червен и черен пипер, дафинов лист, индийско орехче, мащерка, шафран, кори от лимон, джинджифил, малки портокалчета, тамаринд, сушени ягоди. Всичко това се вари в два литра вода в продължение на четири часа. Прецежда се, изстудява се и е готово за пиене.

Самата дума шербет произхожда от арабски. "Шербна" или "сарбама" означава "супа", на ирански (фарси) е "шарбат" и значи "питие" или "сок". У нас думата е останала като нарицателно за нещо сладко, иначе постепенно е подменена с думата "сироп". Шербетчиите с характерните носии и блестящи гюмове и ибрици можели да се видят в столицата и в България до към края на 30-те години на XX век. Мнозина от тях били етнически албанци, които постепенно сменили скъпия и прекалено труден за приготвяне еликсир с по-простата, но хранителна боза. Към края на 50-те години полека изчезнали и те. Днес в Истанбул шербетчиите с пъстриите носии са част от националния колорит на страната. В България тяхното място отдавна е заето от шарените хладилни витрини на "лекарството", чиято рецепта все още е дълбока тайна. А бозата се е превърнала в екзотична рядкост.

Пею Колев

\*Джон Пембъртън е изобретил кока-колата през 1886 г. в град Кълъмбъс, щата Джорджия.



► Продавач на боза в София, 30-те години на XX век



► Продавач на шербет, албанец - София, в близост до Синагалната палата, началото на XX век